

LUNDS
UNIVERSITET

Socialhögskolan

Att vara förälder i ett nytt samhälle

**En kvalitativ studie om migrantföräldrars erfarenheter av
föräldrautbildningar**

Författarnas namn: Jamila Ahmed Farah &

Miriam Teklu

Kandidatuppsats: SOPB63

Aktuell termin: VT26

Handledare: Em Andersson

Examinator: Fay Lundh Nilsson

Abstract

Authors: Jamila Ahmed Farah & Miriam Teklu.

Title: To be a parent in a new society – A qualitative study about migrant parents' experiences of parenting programmes.

Supervisor: Em Andersson.

Assessor: Fay Lundh Nilsson.

The purpose of this study was to explore the subjective experiences of migrant parents participating in parenting programmes in Sweden. Specifically, it investigates how parents perceive the program's influence on their parenthood and parenting capacity, how their cultural and religious values are considered within the program, and what significance the program has for their inclusion in Swedish society. A qualitative approach was used by semi-structured interviews with migrant parents who have participated in parenting programmes offered by social services. The empirical material was analyzed through a thematic analysis, guided by Bronfenbrenner's ecological systems theory, Vygotsky's sociocultural theory, as well as Honneth's recognition theory. The findings indicate that participants experienced the parenting program to be highly beneficial for their parenting role. Parents reported developing new strategies, such as improved communication with their children and reflective parenting practices, leading to increased confidence in their parental role. Contrary to previous research suggesting that parenting programmes may reproduce normative expectations of "Swedish" parenting, participants perceived the program as culturally neutral and respectful of their religious and cultural values. Parents emphasized that they did not experience pressure to abandon their cultural or religious values, but rather felt encouraged to reflect on their children's perspectives. At the same time, many participants described the programmes as an important pathway to understanding Swedish society, parenting norms, and public institutions, which could contribute to integration and a sense of recognition and inclusion. However, participants also expressed a greater need for more information about public institutions, the social services, parental rights, and how Swedish society functions, as insufficient knowledge could cause stress and uncertainty in their parenting role. In conclusion, the study demonstrates that parenting programmes can function not only as parental support, but also as an important arena for learning, recognition, and social inclusion for parents with migrant backgrounds.

Keywords: *Parenting programmes, Parenting, Migrant parents, Recognition, Learning processes.*

Nyckelord: *Föräldrautbildning, Föräldraskap, Föräldrar med migrantbakgrund, Erkännande, Lärandeprocess.*

Förord

Först och främst vill vi ge ett innerligt stort tack till alla föräldrar som har ställt upp i vår studie, utan er hade det inte varit möjligt. Era tankar, erfarenheter och berättelser har inte bara bidragit till vårt arbete, utan även gett oss nya perspektiv och en djupare förståelse.

Vi vill även tacka verksamhetsrepresentanten som har varit en tillgång under hela arbetet. Representanten har varit behjälplig under hela processen men även varit en inspiration till vår studie. Vi vill även rikta ett tack till de personer som hjälpt oss att komma i kontakt med deltagare till studien. Tack även till tolken som ställt upp och hjälpt till med översättning.

Stort tack till Em Andersson, vår handledare, för din värdefulla handledning och rådgivning under denna process. Vi tackar även vår handledningsgrupp för all respons och feedback under skrivandets gång.

Till våra fantastiska föräldrar, stort tack för att ni alltid stått vid vår sida och hjälpt oss framåt. Ert stöd och omtanke har hjälpt oss genom både motgångar och utmaningar. Det betyder mer än ord kan beskriva.

Sist, men inte minst, vill vi tacka oss själva för ett otroligt arbete och ett fantastiskt samarbete. Det har inte varit en enkel och rak väg men genom alla motgångar, sena kvällar och stress har vi tillsammans skrivit en studie vi kan vara stolta över – så tack till oss.

Vi hoppas att ni får en trevlig läsning.

Innehållsförteckning

Abstract	2
Förord	3
Innehållsförteckning	4
1. Inledning och problemformulering	5
1.2 Syfte och frågeställningar	7
2. Forskningsläget	8
2.1 Ett svenskt föräldraskap i förändring?	9
2.2 Ett förändrat föräldraskap efter migration	11
2.3 Den nationella strategin	13
2.4 Erfarenheter av föräldrautbildning bland föräldrar med migrationsbakgrund	14
3. Teoretiskt ramverk	17
3.1 Ekologisk systemteori	17
3.2 Sociokulturell teori	18
3.3 Erkännandeteori	19
4. Metod	21
4.1 Metodologiska överväganden	21
4.2 Urval	21
4.2.1 Intervjupersonerna och föräldrautbildningens upplägg	23
4.3 Tillvägagångssätt	24
4.4 Metodens trovärdighet	25
4.5 Bearbetning och analys av empiri	27
4.6 Etiska överväganden	29
4.7 Arbetsfördelning	30
5. Resultat och analys	31
5.1 Föräldraskap som en lärande- och förändringsprocess	31
5.2 Erkännande och gemenskap	35
5.3 Anpassning och tillgänglighet i utbildningen	40
5.4 Begränsningar och praktiska hinder	45
6. Slutdiskussion	49
Referenslista	52
Bilagor	58
Bilaga 1 – Informationsbrev	58
Bilaga 2 – Samtyckesblankett	60
Bilaga 3 – Intervjuguide	62

1. Inledning och problemformulering

Att vara förälder eller vårdnadshavare innebär ett ansvar att främja sitt barns hälsa och utveckling, samtidigt som det kan betyda att ställas inför olika utmaningar och svårigheter under barnets uppväxt. För en del kan uppfostran av barn upplevas som en hanterbar process, medan för andra kan denna väg snarare upplevas som krokig och osäker. I vilket fall som helst, kan föräldrar få stöd i att navigera i denna roll genom *föräldraskapsstöd*. Föräldraskapsstöd kan förstås som ett samlingsnamn för olika stödinsatser, aktiviteter och verksamheter som är ämnade att stärka föräldraförmågan, ge gemenskap och kontakt med andra föräldrar i liknande situationer, men även stärka föräldrars relationer till sina egna barn (SOU 2008:131, s. 45; Socialdepartementet, 2018, s. 3–5). Med stöd i barnkonventionens artiklar, huvudsakligen artikel 5 och 18 som betonar föräldrarnas *huvudansvar* för barnet, kan (konventions-) statens och samhällets stöd i föräldraskap och föräldraförmåga beskrivas som en av de viktigaste insatserna för att motverka ojämlikhet och andra negativa utfall för barn och unga (Unicef Sverige, u.å).

I Sverige har arbetet för att stärka föräldrar och vårdnadshavare i deras föräldraskap varit aktuellt under en längre tid. Sedan 2009 har regeringen utvecklat flera nationella strategier i syfte att stärka tillgängligheten och kvaliteten på föräldraskapsstöd, bland annat *föräldrautbildningar* (SOU 2008:131, s. 23; 109–110). Föräldraskapsstöd, däribland föräldrautbildningar, organiseras ofta på kommunal nivå via exempelvis socialtjänsten. Studier har kunnat redogöra för positiva utfall av deltagande i föräldrautbildning, såsom föräldrar med minskad stress, depression och ångest, samt att föräldrar blivit mer uppmärksamma på barnets behov och vilja (Alfredsson et al., 2018, s.385; Savela et al., 2025, s. 508–509). Dessutom kan flera föräldrar beskriva ett stärkt självförtroende i sin föräldraroll och föräldraförmåga (Thorell, 2009, s. 382–383; Cinà, Lindberg & Enebrink, 2024, s. 678).

Föräldrar med migrantbakgrund beskrivs dock som underrepresenterade i deltagandet av föräldrautbildningar (Nordgren, Kapetanovic & Skoog, 2026, s. 364; Mangrio et al., 2022, s.2; Wells, Sarkadi & Salari, 2016, s.277–278). För föräldrar som migrerat till Sverige och som varit bosatta i landet under en kortare

tid, kan det uppstå svårigheter i att navigera i både föräldraskapet och det nya samhället. Denna grupp av föräldrar kan uttrycka svårigheter för det svenska språket och kulturen, vilket kan skapa ytterligare svårigheter att få tillgång till information om deras och barnens rättigheter och skyldigheter i landet (Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s.1532–1533). Flera i denna målgrupp kan även tala om mental ohälsa och stress till följd av traumatiska upplevelser vid flykt, känslor av alienation i det nya landet och förlusten av gemenskap och nätverk (Osman et al., 2016 s. 5–7; Bouakaz, Beach & Zakarneh, 2025, s. 10). En majoritet menar även att de bär på en oro för olika samhällsinstitutioner, såsom socialtjänsten, på grund av begränsad kunskap (Osman et al, 2016, s. 6; Bouakaz, Beach & Zakarneh, 2025, s. 9; Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1532–1533). Brist på information kan därmed påverka tilliten till samhällets olika stödinsatser och därför inte bara motverka främjandet av barn och ungas hälsa, men även möjligheten till integration.

Samtidigt finns studier som påpekar att många föräldrautbildningar som erbjuds i Sverige är utvecklade inom västerländsk kontext och därefter översatts eller implementerats i en svensk kontext (Skoog, Kapetanovic & Sorbring, 2022, s.2). Detta kan påverka programmets relevans och tillgänglighet för föräldrar med andra kulturella bakgrunder, särskilt om utbildningarna endast genomförs på svenska eller utgår från normativa föreställningar om vad som utgör ett “gott” föräldraskap. Även om insatser har gjorts för att öka tillgängligheten, exempelvis genom översättning av material eller tolk, kvarstår frågor kring i vilken utsträckning programmen tar hänsyn till deltagarnas kulturella och religiösa bakgrund. Till exempel visar forskning att föräldrar med migrantbakgrund kan uppleva att deras föräldraskap ifrågasätts eller att de förväntas anpassa sig till svensk kultur, normer och värderingar, vilket kan vara ett uttryck för en normativ diskurs om ett visst föräldraskap inom föräldrautbildningar (Gustafsson, 2020, s. 326–327; Agic & Samuelsson, 2015, s. 549–550).

Trots flera utvärderingar och forskning om föräldrautbildningar för föräldrar med migrantbakgrund, tenderar dessa emellanåt att missa deltagarnas subjektiva erfarenheter och resonemang, vilket kan påverka utvecklandet av utbildningarna (Kapetanovic & Skoog, 2024, s.702; Agic & Samuelsson, 2015, s.551–552). Följaktligen har vi identifierat ett behov av mer kunskap om deltagarnas

perspektiv på föräldrautbildningarnas flexibilitet i förhållande till denna målgrupps behov och förutsättningar. Denna studie syftar därför till att undersöka erfarenheter av föräldrautbildning bland föräldrar med migrantbakgrund. På så sätt avser studien att förhoppningsvis kunna bidra med kunskap som kan stärka ett mer tillgängligt och inkluderande föräldraskapsstöd.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka subjektiva erfarenheter bland föräldrar med migrantbakgrund av att delta i föräldrautbildningar, samt deras upplevelser av utbildningarnas upplägg.

Studien kommer att besvara följande frågeställningar:

1. Hur upplever föräldrarna att föräldrautbildningen påverkar deras föräldraskap och föräldraförmåga?
2. Hur anser föräldrarna att deras kulturella och religiösa värderingar beaktas inom ramen för föräldrautbildningen?
3. I vilken utsträckning kan föräldrautbildning bidra till en känsla av erkännande i det svenska samhället?

2. Forskningsläget

I syfte att navigera i den befintliga forskningen om studiens ämne har databassökningar främst genomförts via Lunds universitets söktjänst *Finn*. För att erhålla ett mer avgränsat urval har även Elseviers sökmotor *Scopus AI* använts. I denna söktjänst har sökningar rört studier som specifikt undersöker kulturella aspekter av ämnet.

I litteratursökningen har engelska respektive svenska termer tillämpats för att möjliggöra bredare urval. Sökprocessen i Finn har i huvudsak utgått från sökordet “parenting” i olika former, i kombination med ett sökord:

1. Parent* + support
2. Parenting + programmes
3. Parent* + migrant
4. Föräldrautbildningar
5. Föräldraskapsstöd

Den valda forskningen har även möjliggjort att identifiera ytterligare relevanta vetenskapliga artiklar via referenslistor. Dessa artiklar har granskats noggrant i syfte att säkerställa giltighet och relevans i förhållande till studiens syfte.

Vidare har urvalet av vetenskapliga artiklar och litteratur avgränsats till de senaste 20 åren, med undantag för primär- och sekundärkällor som redogör för teoretiska perspektiv. Denna avgränsning har gjorts för att möjliggöra en förståelse för hur forskningsområdet har utvecklats över tid samt om liknande mönster kunnat identifieras av olika forskare kontinuerligt.

För att stärka studiens tillförlitlighet och vetenskapliga förankring har enbart artiklar som genomgått *peer review* valts ut.

2.1 Ett svenskt föräldraskap i förändring?

Trifan, Stattin och Tilton-Weaver (2014) har i en enkätstudie undersökt hur synen på föräldraskap har förändrats i Sverige under de senaste 50 åren. Författarna förklarar att den *auktoritära* metoden var den första föräldrastil att synliggöras av forskare under 1900–1950-talet (ibid, s. 774). Denna föräldrastil utmärks genom att förespråka och uppehålla traditionella hierarkier, där barn förväntas rätta sig efter föräldrarna och inte ifrågasätta deras auktoritet (ibid). Enligt denna traditionella modell har pappan det övergripande ansvaret för familjen och står för kontroll, rationalitet och inflytande i det offentliga rummet (Bäck-Wiklund & Bergsten, 2010, s.57). Mamman anses ansvara för omsorg och känslor och har sin plats i den privata sfären. Föräldraskap och barnuppfostran var därför länge en kvinnlig angelägenhet. Vidare var våld mot barn även en vanlig metod för bestraffning som dessutom den lutherska kyrkan rekommenderade (Larsson, 2025, s. 29–30). Under flera sekel ansågs aga vara ett sätt för föräldrar att visa kärlek till sina barn. Under senare hälften av 1900-talet började många samhällen, främst de västerländska, i högre grad förhålla sig till en mer *egalitär* samhällsstruktur. Det vill säga, alltmer förespråkande för jämlikhet, jämställdhet och likabehandling för både föräldrarna och barn. Till exempel mödrar som inte bara betraktas som omsorgsgivare, utan även försörjare, vilket bidrog till framväxten av tvåförsörjarfamiljen (Bäck-Wiklund & Bergsten, 2010, s.14–15). Utvecklingen medförde nya tankar om barnuppfostran. I Trifan, Stattin och Tilton-Weavers (2014) studie kan denna utveckling ta sig i uttryck i att respondenter som tillhör kohorten 2011 i högre grad bekräftar att deras föräldrar gett dem utrymme att visa ilska och att de aldrig blivit fysiskt bestraffade, jämfört med kohorterna 1958 och 1981 (s. 753–754).

Enkätstudien av Trifan, Stattin och Tilton-Weaver (2014) pekar även på en brytpunkt i könsroller i förhållande till barnuppfostran och hushållsansvar, där vikten av auktoritära pappor minskar och där papporna snarare intar en position som moderns likvärdiga omsorgsgivare (2014, s. 755). Dessa förändrade ideal bekräftas även av intervjuade föräldrar i Björks (2018) studie om könsroller och normer kring föräldraskap. I studien framställer föräldrarna jämlikhet mellan pappor och mammor som viktigt för barnens utveckling och välmående, men även underlättande för dem som föräldrar och deras karriärer (Björk, 2018, s.

181–182). De föräldrar som motsätter sig denna utveckling upplever att normerna är så pass inflytelserika i Sverige att man måste erkänna dem, samtidigt som de menar att dessa normer inte nödvändigtvis måste följas.

Vidare, pekar tidigare forskning på att det svenska föräldraskapet har blivit en politisk fråga. Wissö (2012) hänvisar till författarna Ellingsaeter och Leira som menar att föräldraskap i Sverige har utvecklats från att vara en familjeangelägenhet till att bli ett ämne där staten gör sig alltmer inblandad, vilket sker i samband med utbyggnaden av välfärden (Wissö, 2012, s. 45). Påståendet bekräftas även av Larsson (2025) som beskriver hur svenska familjer varit föremål för statens rådgivning i nästan 200 år. Trots att det redan år 1902 infördes rättsliga möjligheter för myndigheters ingripande vid barn försummelse, är det inte förrän på 1930-talet som samhället börjar utmanas i normbrytande tankar om att föräldrarollen och föräldraskapet snarare är något man lär sig, än något som är instinktivt (Larsson, 2025, s. 67, 114). Det tar ytterligare 40 år innan riksdagen beslutar om den allmänna föräldrautbildningen, vilken skulle bygga på föräldrars egna erfarenheter, snarare än att läras ut genom expertis (ibid, s.46–47). Detta skulle senare utvecklas till den nationella strategin om föräldraskapsstöd, vilket infördes 2009 och betonade utbildning som utgår från evidens och professionellas kunskap (Wissö, 2012, s. 45; SOU, 2008, s. 28, 102).

Det är mot denna bakgrund som Wissö (2012) argumenterar för att föräldraskapsstödet kan ses som ett styrningsverktyg, genom vilket staten aktivt försöker definiera och forma det goda föräldraskapet (s.45). I liknande linje redogör Eklund och Lundqvists (2021) studie för hur politiska riktlinjer eller råd kan vara svåra att tillämpa i praktiken. I deras studie uttrycker intervjuade professionella inom föräldrautbildning att det kan vara svårt att både definiera och samtala om "*gender-equal parenting*", jämlikt föräldraskap, med föräldrar (ibid, s. 37). Dels på grund av olika definitioner (ibid, 39– 40). Av den orsaken betonas barnens behov, snarare än vilken förälder som gör vad. Liknande resonemang återfinns även hos Wissö (2012) som menar att politikens försök att styra utformningen av föräldraskap inte automatiskt leder till att föräldrar agerar i linje med dessa (s. 45). I hänvisning till Leira understryker författaren föräldrarnas möjlighet att ta olika ställningar till politiska riktlinjer och beslut, och att de därmed i samma veva har möjlighet att påverka politiken (ibid).

Följaktligen talar den befintliga forskningen om att föräldraskapet kan förstås som ett föränderligt socialt fenomen och praktik, som kan formas utifrån och vara bundet till en historisk, kulturell och politisk kontext.

2.2 Ett förändrat föräldraskap efter migration

Föräldrar som migrerat, i synnerlighet till följd av krig eller konflikt, kan uppleva att det påverkar hur de navigerar i sin roll, föräldraskapet och föräldraförmågan. Likt andra föräldrar, förväntas de ha ett huvudansvar för barnets välmående, trygghet och utveckling, men kan behöva hantera föräldraskapet i ett nytt land och samhälle som de kan ha bristfällig kunskap om. Detta synliggör därmed även den andra sidan av myntet av deras föräldraskap; förväntan på *integration*. I Osman et al (2016) studie om föräldrar som flytt från Somalia till Sverige, benämner författarna denna typ av föräldraskap som *Parenthood in transition*, vilket beskriver den process som föräldrar som migrerat kan uppleva (s.4). I denna studie identifierar författarna, likt många andra, två teman i föräldrarnas utsagor kring föräldraskapet: utmaningar och uttryckta behov för att kunna förbättra föräldraförmågan (ibid).

I många föräldrars berättelser om flykten från hemlandet, beskrivs även förlusten och saknaden av familjer, vänner, grannar – *en gemenskap*. Att få hjälp med att uppfostra sina barn av individer utanför familjen var inte ovanligt, utan snarare ett förgivettagande. Det kollektiva stödet ansågs betydelsefullt och att därmed förlora sitt nätverk innebar för föräldrarna att de gick miste om hjälp med barnpassning och barnuppfostran (Osman et al, 2016, s. 5; Amodu, Armoush & Salami, 2026, s. 132). I flera studier betonas det sociala nätverket och gemenskapen som viktiga källor till stöttning för både föräldrarna och barnens välmående (Merry, Pelaez & Edwards, 2017, s.9; Bouakaz, Beach & Zakarneh, 2025, s.10). Men till följd av migration till Sverige, upplevde flera föräldrar i kontrast en förväntan på självständighet och att endast föräldrarna skulle ha ansvaret för barnet (Osman et al, 2016, s. 5; Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s.1533). Med föräldrarnas ord synliggör detta även en migration från ett kollektivt samhälle till ett mer individuellt sådant, vilket tar sig uttryck i känslor av hjälplöshet och ensamhet hos de migrerade föräldrarna – både i det sociala livet och i föräldraskapet.

I tidigare studier framställs *kultur* och *språk* som systematiska hinder för föräldrar som migrerat, vilket påstås kunna försvåra föräldrarnas föräldraförmåga och barnuppfostran i det nya landet. I liknande linje som Osman et al (2016) belyser Lindén, Skoog och Kapetanovic (2023) specifikt den kulturella aspekten av parenthood in transition – *Cultural transition* (s. 1532). Flera föräldrar med migrantbakgrund beskriver utmaningar i deras föräldraskap relaterat till kulturell anpassning och språksvårigheter. Att lära sig om den svenska kulturen och samhället innebar även att förstå kulturens syn på föräldraskap och förväntan om att anamma detta beteende (Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1532–1533; Bouakaz, Beach & Zakarneh, 2025, s. 10). Många föräldrar försöker uppfostra sina barn enligt värderingar som råder i deras hemland, men möts av en verklighet där detta inte bemöts väl av deras barn som nu växer upp i en annan miljö. Samtidigt betraktar föräldrarna kulturen som en viktig del av deras identitet. Det är därför inte ovanligt att föräldrarna upplever oro över att inte kunna föra vidare sin kultur till sina barn, varför föräldrarna finner det viktigt att hitta en balans eller kompromiss mellan deras kulturella värderingar och värderingarna i bosätтарlandet (Västhagen et al., 2022, s. 100–102).

Föräldrar identifierar även hur de strukturella utmaningarna påverkar deras självförtroende och sin roll som förälder (Baghdasaryan, Lampa, Osman, 2021, s.230; Deng & Marlowe, 2013, s.422–424). Språket blir ett viktigt medel för att få tillgång till kunskap om hur samhället, det vill säga normer, lagar, regler och myndigheter, som man bosatt sig i fungerar. Det kan möjliggöra integration och känsla av tillhörighet och inkludering. Samtidigt verkar även kunskap om språk och kultur för att stärka föräldraskapet och föräldraförmågan. Studier visar tendenser där denna målgrupp beskriver deras föräldrastilar som auktoritär och influerat av religiösa och kulturella värderingar, men att de upplever att den svenska modellen anammar en mer liberal praktik där barnuppfostran hålls separat från dessa två faktorer och barnens rättigheter betonas starkt (Baghdasaryan, Lampa, Osman, 2021, s. 231; Bouakaz, Beach & Zakarneh, 2025, s. 10). I samband med brist på kunskap om både barn och föräldrars rättigheter och skyldigheter i Sverige, upplevde de därför svårigheter att sätta gränser (Baghdasaryan, Lampa, Osman, 2021, s. 232; Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1532–1534). Begränsad information och kunskap om språk, kultur och

samhälle kan bidra till en känsla av en osäker identitet som förälder, men även en oro för att söka socialt stöd. Därför betonas vikten av tillgången till information som är lättillgänglig och förståelig för att kunna stärka inkludering, tillit till myndigheter och föräldrarnas möjlighet till delaktighet (Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1541).

2.3 Den nationella strategin

Föräldraskapsstödet är en nationell strategi skapad för att främja barns utveckling och stärka föräldraskapet. Föräldraskapsstödet syftar även till att säkerställa att barns grundläggande behov och rättigheter tillgodoses (Stattin & Enebrink, 2020, s.889). I Sverige erbjuds alla föräldrar detta stöd till dess att barnet fyller 18 år. Stödet kan stärka föräldrars kompetenser och främja barnets sociala och emotionella utveckling. De program som erbjuds bygger på olika metoder som syftar till att förbättra relationen mellan barn och föräldrar. Relationen kan ha en betydande roll i hur barnets psykiska hälsa utvecklas i vuxen ålder. I Sverige erbjuds manualbaserade universella program, vilket innebär att de riktar sig till alla föräldrar oavsett bakgrund eller behov (Rooth et al., 2017, s.510; Osman et al., 2019, s.1482). Stattin och Enebrink (2020) menar att de flesta föräldrautbildningar som har utvecklats vilar på social inlärningsteori, som ursprungligen utvecklades av Bandura (1977). Detta innebär att föräldrars sätt att bemöta sina barn spelar en avgörande roll i barnets sociala och emotionella utveckling (Bandura, 1977, s.17–19). Stödet syftar därmed till att ge föräldrar de verktyg som behövs för att hantera vardagliga utmaningar i föräldraskapet (Stattin & Enebrink, 2020, s.890–891).

Stattin och Enebrink (2020) menar att universella program har större effekt på de föräldrar som är i behov av stöd, medan riktade program har större effekt i allmänhet eftersom de deltagande föräldrarna själva eftersträvar hjälp (s.899). Vidare visar studier att riktade föräldrautbildningar kan vara särskilt viktiga för familjer som möter utmaningar i sitt föräldraskap. I synnerhet har behovet för föräldraskapsstöd identifierats för föräldrar med migrationsbakgrund (Stattin & Enebrink, 2020, s.890–891, Osman et al., 2019, s.1482). Migrantföräldrar beskrivs som underrepresenterade i deltagande i föräldrautbildningar (Wells,

Sarkadi & Salari, 2016, s.277–278, Nordgren, Kapetanovic & Skoog, 2026, s. 364). Västham et al (2026) beskriver hur föräldrar med en migrationsbakgrund ofta upplever svårigheter att navigera i föräldraskapet i det nya landet. Att vara förälder i ett nytt land med en annan kultur och normer kan vara överväldigande och skapa en känsla av maktlöshet vilket i sin tur kan påverka relationen man har till sitt barn. Migration kan skapa skiftningar och förändra rollerna samt familjekonstruktionen. Barn brukar lättare anpassa sig till det nya landet, lära sig språket och förstå de kulturella normerna och strukturerna. Maktbalansen ändras för de föräldrar där barnen agerar som informationskälla och deras förståelse för samhället, vilket i sin tur kan leda till att relationen mellan föräldrarna och barnet blir lidande (Osman et al., 2019, s.1482; Västham et al., 2026, s.2; Agic & Samuelsson, 2015, s.546). Föräldrautbildningar kan vara ett sätt för de föräldrar som har svårt, att förbättra relationen och kommunikationen med sina barn samt förbättra sina strategier och upplevda kompetens i föräldraskapet (Västham et al., 2026, s.2).

2.4 Erfarenheter av föräldrautbildning bland föräldrar med migrationsbakgrund

Tidigare forskning visar att föräldraskapsstöd för föräldrar med migrantbakgrund kräver att förtroende etableras genom att möta föräldrar där de befinner sig i den nya kulturella kontexten genom att utbildningarna anpassas till föräldrarnas livssituation och görs tillgängliga i deras vardagliga sammanhang, exempelvis genom att integreras i språkundervisning eller kulturella föreningar (Västham et al., 2026, s.9). Västham et al (2026) studie visar på att utbildning som erbjuds på deltagarnas modersmål, är flexibla och anpassade till deltagarnas kontext är avgörande faktorer för deltagande och engagemang (ibid). Studie av Turner et al (2022) betonar att föräldraskap formas i ett komplext samspel mellan kulturella normer, socioekonomiska förutsättningar och samhällets struktur, vilket innebär att stödinsatser måste vara flexibla och anpassningsbara till olika målgrupper (s.608). Genom användning av högkvalitativa och kulturellt anpassade material kan tillgängligheten stärkas samt föräldraskapet genom att utbildningen anpassas till deras varierande kulturer, bakgrunder och utbildningsnivå (Västham et al., 2026, s.9).

Västhagen et al (2026) studie indikerar att programmen även kan bidra till föräldrars integration i samhället. Föräldraskapsstöd ger en möjlighet att få ökad kunskap om sina rättigheter och navigera hur samhället fungerar (ibid, s.10). Genom att kulturellt anpassa program förbättras migranternas tillgång till information (Mangrio et al., 2022, s.3). Osman et al (2019) studie betonar att programmen behöver kulturellt anpassas för att kunna nå deltagarna. Studien visar tydligt att för att kunna hjälpa föräldrarna med migrantbakgrund är det inte tillräckligt med att programmen är översatt till deras modersmål. När information översattes rakt av beskrev deltagarna i Osman et al (2019) studie att det var för svårt för dem att förstå, och att många inte kunde ta till sig informationen, vilket i sin tur ledde till att de inte kom ihåg något alls (s.1487). Agic & Samuelsson (2015) studie visar liknande resultat och menar att manualerna inte går att översätta rakt av, utan det måste tas hänsyn till deltagarnas kulturella kontext annars riskerar man att tappa deltagarna (s. 549–550). Deltagarna i Osman et al (2019) studie lyfte även fram gruppleddare med liknande kulturell bakgrund som betydande (s.1487). Att kunna relatera till gruppleddare och begripa informationen och innehållet stärker förtroendet och ökar engagemanget i programmet. Gruppleddare agerar därför som kulturella medlare då de både förklarar innehållet samt anpassar det till deltagarnas erfarenheter och deras kulturella referensramar.

Mangrio et al (2022) studie visar på att migranter ofta saknar förtroende för vård och sociala institutioner i Sverige, bland annat på grund av skillnader i struktur och praxis jämfört med deras hemländer (s.3). Västhagen et al (2026) studie visar även att det finns en rädsla för socialtjänsten bland föräldrar med migrantbakgrund (s. 10–11). Rädslan och avsaknad av förtroende blir en barriär för deltagande i utbildningen. I linje med Västhagen et al. (2026) betonar Osman, Randell och Örtlund (2024) att rädslan för socialtjänst och myndigheter grundar sig i bristande kunskap om föräldraskapsnormer i det nya landet. Föräldrautbildningar kan vara ett sätt att bekämpa rädsla och oro genom att deltagarna får lära sig om hur samhället är strukturerat och fungerar (Osman, Randell, Örtlund, 2024, s.2; Osman et al., 2019, s.1482). Därför är tydlighet i information och en inkluderande miljö en central faktor för att minska oron och öka delaktigheten. Dessutom genererar utbildningarna kompetens och kunskap som stärker individens självförtroende i deras föräldraskap. Deltagare i Osman,

Randell och Örtlunds (2024) studie beskriver hur de känner sig tryggare efter diskussionen om hur samhället fungerar och dess olika mekanismer. Genom att myndigheternas roll förtydligades, rykten och missinformation motverkades, stärktes föräldrarnas trygghet i föräldraskapet (s.19). Föräldrarna betonar att den nyfunna självsäkerheten i deras föräldraskap bidrog till minskad stress och färre konflikter mellan dem och deras barn (Osman, Randell, Örtlund, 2024, s.19; Osman et al., 2019, s.1485).

Forskningen pekar på ett behov av att föräldrautbildningar behöver utvecklas ytterligare. Agic och Samuelsson (2015) menar att manualbaserade program behöver inkorporera kulturella perspektiv för att ta tillvara föräldrarnas kulturella värderingar och normer samt deras egna erfarenheter och kunskaper, i stället för att fokusera på anpassning till majoritetssamhällets normer (s. 551). Agic och Samuelsson (2015) studie samt Socialdepartementet (2018) menar att det efterfrågas ett mer inkluderande och integrerande förhållningssätt för att kunna nå föräldrar med olika bakgrund (Agić och Samuelsson, 2015, s. 551; Socialdepartementet, 2018, s. 5–6).

3. Teoretiskt ramverk

I detta avsnitt presenterar vi de teoretiska utgångspunkter som kommer att användas för att analysera vår empiri. Valda teorier är Bronfenbrenners ekologiska systemteori (1979), den sociokulturella teorin som främst beskrivs av Vygotskij (1978), samt Honneths (2003) erkännandeteori.

Ekologisk systemteori synliggör hur olika nivåer av miljöer och faktorer, såsom familj, sociala sammanhang och kulturella normer, kan forma och påverka föräldrarnas upplevelser. Den sociokulturella teorin beskriver att lärandet sker i socialt samspel och med kulturella redskap. I denna studie kan teorin ge stöd i att analysera hur föräldrarna inhämtar kunskap från föräldrautbildningen. Slutligen blir erkännandeteori relevant i denna studie då den kan bidra till en förståelse för föräldrarnas upplevelse av erkännande i det svenska samhället.

3.1 Ekologisk systemteori

Urie Bronfenbrenners utvecklingsekologiska teori syftar till att beskriva människans utveckling. Andersson (2013) menar att Bronfenbrenners teori talar för att individens utveckling sker i den kontext individen befinner sig i (s. 202). Bronfenbrenner (1979) använder fyra analysnivåer i sin utvecklingsekologiska modell för att analysera interaktionens betydelse på alla samhällsnivåer som påverkar individen (s. 6–8). De olika systemnivåerna är *mikro*, *meso*, *exo* och *makro* som tillsammans påverkar individens livsvillkor. Det är viktigt att betona att samspelet mellan individen och kontexten är ömsesidigt (ibid).

Mikrosystem

Den mest direkta och närmaste nivån till individen är mikrosystemet. Mikrosystem omfattar den miljö där individen regelbundet interagerar med andra, såsom familj och nära relationer. Det är den miljö som påverkar individens utveckling genom återkommande relationer, aktiviteter och sociala roller (Bronfenbrenner, 1979, s.22; Andersson, 2013, s.213).

Mesosystem

Mesosystemet handlar om hur olika delar av individens närmiljö hänger samman och samspelar med varandra. Det rör sig om relationen mellan exempelvis hem och arbete, eller mellan hem och skola och hur dessa påverkar individen (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8).

Exosystem

Exosystemet omfattar miljöer som individen inte själv deltar i men som har en indirekt påverkan. Exempel på detta är föräldrars arbetsförhållanden eller tillgång till samhällsliga resurser, vilka kan påverka individens vardag och livsvillkor (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8).

Makrosystem

Makrosystemet utgörs av de bredare samhällsstrukturerna, såsom normer och värderingar. Dessa faktorer påverkar hur samhället organiseras och vilka möjligheter och begränsningar som finns för individens utveckling. I makrosystem bör det tas hänsyn till hur sociala faktorer som till exempel fattigdom har en påverkan på individens utveckling (Bronfenbrenner, 1979, s.8; Andersson, 2013, s.214).

Teorin lyfter även fram *ekologiska övergångar*, vilket syftar på förändringar i individens livssituation som innebär nya roller eller miljöer, exempelvis vid flytt, nytt arbete eller när en person blir förälder. Sådana förändringar medför ofta nya krav och förväntningar på individen (Bronfenbrenner, 1979, s.6). Dessa ekologiska övergångar kan ske på grund av saker utanför individens kontroll på exo och makronivå, men som har en inverkan på individen och huruvida de anpassar sig till den nya miljön (Bronfenbrenner, 1979, s.6; Andersson, 2013, s.211–212).

3.2 Sociokulturell teori

Genom den sociokulturella teorin argumenterar Lev Vygotskij för att människors inlärningsförmåga och utveckling kan förstås ske i ett samspel med andra och genom de (kulturella) verktyg som används.

Vygotskijs (1978) användning av begreppen *verktyg* (Tool) och *psykologiska redskap* (Sign) förstås som kulturella medel som människor använder för att kunna förstå omgivningen och agera i den (s. 53–54). Användandet av språk, skrift, berättelser och teckningar utgör psykologiska redskap som riktas internt mot vårt eget medvetande och förmedlar mening. Verktyg däremot, är medel med yttre påverkan på omvärlden, såsom penna eller dator. Dessa fysiska och psykologiska redskap är således sätt för människan att integrera med sin omgivning, och på så sätt kunna tänka och lära. Samtidigt understryker Vygotskij (1978) språket som mest väsentlig (s. 26–28, 89–90). Språket blir ett nödvändigt kommunikationsmedel som möjliggör lärande, problemlösning och erhållandet av nya färdigheter och förmågor.

Inom detta sammanhang, menar Vygotskij (1978) att användandet av både psykologiska och fysiska redskap bidrar till underlättandet av memorering. Exempelvis menar teoretikern att ungdomar och vuxna betraktar minnet som ett sätt att kunna tänka och reflektera (Vygotskij, 1978, s. 50–51). På liknande sätt använder Roger Säljö (2014), psykolog inom sociokulturell teori, begreppet *appropriera* för att synliggöra denna process där människan tar del av kunskap under samspelet med andra (s.119). Säljö (2014) menar att med hjälp av de intellektuella och praktiska redskap som individen behärskar sedan tidigare, kan individen agera för att ta del av nya sätt att tänka och handla (s. 119–120). På så sätt blir verktygen även en metod för att förena tidigare erfarenheter med nutida upplevelser. Lärande betraktas därför som beroende av både kontext och tidigare kunskaper.

Således ska teorin förstås som att lärande initialt sker socialt, där man lär sig i samspel med andra och genom verktyg. Därefter, på ett individuellt plan, *internaliserar* vi dessa (Vygotskij, 1978, s.45, 56). Då kan vi handla och tänka självständigt utan att använda oss av verktyg eller extern stöttning – kunskapen har blivit en mental process.

3.3 Erkännandeteori

Axel Honneth menar att människan har ett grundläggande behov av att bli sedd, respekterad och accepterad av andra för att kunna leva ett bra liv och utveckla en

positiv självbild, därför behov av *erkännande* (Heidegren, 2009, s.28). På så sätt kan individen även få en känsla av delaktighet och inkludering i samhället.

Teoretikern beskriver erkännande i tre former, varpå samtliga måste uppfyllas: *omsorg, rättigheter* och *solidaritet* (Honneth, 2003, s.106–107). Omsorg handlar om att individen blir sedd och respekterad, vilket uppnås genom nära relationer. Genom omsorg utvecklas trygghet, självförtroende och känslan av att ens behov är viktiga för andra människor (ibid, s. 106). Rättsligt erkännande innebär att individen erkänns som en samhällsmedlem och har tillgång till eller information om sina rättigheter (Heidegren, 2009, s.29). Till exempel kan rättsligt erkännande handla om möjligheten till delaktighet i och av samhällets välfärd. Den sista formen av erkännande är solidaritet eller social uppskattning som talar om huruvida individers erfarenheter, egenskaper och bidrag värderas av andra människor och av samhället (Heidegren, 2009, s.31; Honneth, 2003, s. 106–107). När individen känner att den bidrar till samhället och att detta uppskattas av andra kan det stärka självkänslan och känslan av tillhörighet.

4. Metod

4.1 Metodologiska överväganden

Eftersom syftet var att undersöka och skapa en djupare förståelse för våra frågeställningar genom föräldrarnas subjektiva erfarenheter och uppfattningar, var en kvalitativ metod lämpligast metodansats. Bryman et al. (2025) förklarar hur en kvalitativ metod ger forskaren en chans att betrakta ämnet genom intervjupersonens ögon (s.431). Kvalitativ forskning mäter hur människor upplever, tolkar och skapar mening i sin sociala verklighet genom ord (ibid, s.454–455). Vår studie försöker förstå den sociala verkligheten genom deltagarnas uppfattningar och tolkningar av de fenomen vi undersöker, därför valde vi att utföra semistrukturerade intervjuer. Bryman et al (2025) menar att semistrukturerade intervjuer möjliggör en djupare inblick i hur en intervjuperson uppfattar och tolkar sociala förhållanden och världen (s.562–563). Metoden har givit oss flexibilitet och chans att ställa fördjupande följdfrågor, med utgångspunkt i vår intervjuguide och intervjupersonernas berättelser (se bilaga 3). En striktare intervjustruktur eller kvantitativ metod hade däremot inte fångat upp deras subjektiva erfarenheter. Studien har genererat empiri som vi har analyserat i syfte att identifiera återkommande mönster och teman. Som huvudsaklig analysmetod användes *tematisk analys*, vilket innebär att materialet initialt kodats för att därefter organiseras i övergripande teman. Bryman et al. (2025) beskriver koder som analytiska verktyg (s. 657–658). Koderna fungerade därför i vår studie som analytiska verktyg vilket bidrog till en fördjupad tolkning av empirin. Detta gjordes även i relation till tidigare forskning och den teoretiska referensramen. Den teoretiska referensramen växte fram ur det insamlade materialet. Det innebär att vår studie har det som Bryman et al (2025) benämner som en *induktiv ansats* (s. 636). Detta har möjliggjort en analys som inte har varit förutbestämd och begränsats av förvalda teorier.

4.2 Urval

Syftet med studien är att undersöka upplevelser, tolkningar och erfarenhet kring våra frågeställningar bland föräldrar med migrantbakgrund, därför har vi

strategiskt valt denna grupp föräldrar som studieobjekt. Vårt urval har därför varit *målinriktat*, vilket beskrivs av Bryman et al (2025) som att specifikt välja ut fall som tillhandahåller information som eftersträvas (s.459). För att komma i kontakt med intervjupersoner har vi tagit kontakt med en verksamhet som bedriver föräldrautbildning. Vidare har vi även genom kontakter fått hjälp med att få tag på ytterligare intervjupersoner. Det är ett tillvägagångssätt som Bryman et al (2025) benämner som *Snöbollsurval* (s.468).

Vi upplevde att vår målgrupp var svår att nå. Vi valde därför att kontakta en socialtjänst i Skåne och fick hjälp av en verksamhetsrepresentant för en föräldrautbildning. Vi var dock medvetna om att verksamhetsrepresentanten skulle agera som en *gatekeeper*, vilket kan ha en påverkan på urvalet. Att få tillträde till målgruppen genom en gatekeeper, eller en så kallad dörröppnare, kan göra att det finns en maktrelation som måste tas i beaktande, eftersom dörröppnaren kan påverka vilka möjligheter forskaren har att utföra studien (Ahrne & Svensson, 2022, s.37). Maktrelation kan även vara något som tas i beaktande när det som studeras kan uppfattas som känsligt och då måste informationen som framkommer hanteras försiktigt (ibid). I vår studie eftersträvade vi ett minimum på sex intervjupersoner, men erhöll sju. Enligt Bryman et al (2025) finns inget entydigt minimum samtidigt som författarna menar att det finns en tumregel vilket benämns som Warrens regler, där minimum brukar ligga på 20–30 intervjupersoner (s.470). Däremot menar Ahrne och Svensson (2022) att 6–8 är tillräckligt antal för att kunna säkerställa att intervjupersonerna är oberoende av den enskildas upplevelser (s.64). Urvalet i studien är inte gjorda för att spegla en större population och kan därför inte ses som generaliserande, då syftet är att undersöka föräldrarnas erfarenheter av föräldrautbildningar. Det innebär att vårt resultat inte är tänkt att generaliseras till en större population. I stället ligger fokus på att få en fördjupad förståelse för en specifik grupps upplevelser. I vårt urval kunde vi dock se en viss måttnad då samma mönster återkom i svaren från våra intervjudeltagare. Vårt urval gav oss möjlighet att närmare utforska hur just denna utbildning upplevs och vilka erfarenheter deltagarna har av den.

4.2.1 Intervjupersonerna och föräldrautbildningens upplägg

Vår empiri består av intervjuer som bedrivits med sju föräldrar med migrantbakgrund. Urvalet utgörs av mammor och pappor från olika länder.

Samtliga föräldrar har deltagit i ABC-utbildningar som erbjudits av olika socialtjänster i Skåne. Utbildningarna har samma upplägg och innehåll, men skiljer sig i förhållande till kommun och gruppform. Vissa deltagare har genomgått en föräldrautbildning där gruppen bestod av deltagare med varierande språkliga och kulturella bakgrunder. Denna grupp kallar vi för *heterogen*. Andra deltagare genomförde utbildningen tillsammans med deltagare som hade samma språkliga eller kulturella bakgrund. Vi benämner denna gruppform som *homogen*.

Av konfidentiella och etiska skäl kommer (känsliga) personliga uppgifter, såsom namn, trosuppfattning, etnicitet och ort där utbildningen har genomförts, inte redogöras för. Deltagarna kommer att presenteras med pseudonym.

Nedan presenteras en lista på intervjupersonerna i förhållande till gruppform.

Tabell 1: Intervjupersoner.

Pseudonym	Gruppform
F1	Heterogen
F2	Heterogen
F3	Heterogen
F4	Heterogen
F5	Homogen
F6	Homogen
F7	Homogen

För att få förståelse för hur föräldrautbildningen bedrivs och dess upplägg genomfördes en bakgrundsintervju med en verksamhetsrepresentant från en socialtjänst i Skåne som bedriver föräldrautbildningar. Intervjun syftade till att ge oss en inblick i föräldrautbildningens upplägg, innehåll och målgrupp, samt hur insatserna anpassas efter deltagarnas behov. Socialtjänsten bedriver föräldrautbildningar såsom ABC (Alla Barn i Centrum). Samtliga

intervjupersoner har gått ABC, vilket är ett universellt och preventivt program för föräldrar till barn i åldrarna 0–20 år. Programmet har anpassats till migranter, bland annat genom att det har utökats från fyra till cirka sex träffar för att möjliggöra tolkning och fördjupning. Dessutom används visuella och interaktiva metoder, såsom bilder, filmer och rollspel. Detta för att underlätta att alla ska förstå samt öka delaktigheten bland deltagarna. Målgruppen har varierande språkkunskaper, därför använder de sig av tolkar och språkstöd samt anpassar innehållet efter deltagarnas förutsättningar.

I intervjuerna med samtliga deltagare framgår det att upplägget i föräldrautbildningarna är liknande men att gruppform är olika. Se både information om föräldrautbildningens upplägg och tabell 1 i avsnitt 4.2.1. Samtliga intervjupersoner har deltagit i föräldrautbildning för föräldrar med barn under fem år.

4.3 Tillvägagångssätt

Det empiriska materialet samlades in genom semistrukturerade intervjuer som primärt genomfördes via telefon, men även fysiskt i den mån det fungerade för intervjudeltagarna. Fysiska intervjuer skedde på neutrala platser såsom grupprum i bibliotek, för att minska risken att miljön skulle påverka deltagarnas svar. Människors beteende kan påverkas av den kontext de befinner sig i (Ahrne & Svensson, 2022, s.64). Därför var det viktigt för oss att välja en plats som upplevs som trygg och neutral. Att genomföra intervjuerna på grupprum i biblioteket fungerade bra i vår mening. Det gjorde att deltagarna kände sig bekväma samtidigt som det gav oss en chans att tolka kroppsspråk, då flera av våra intervjupersoner talade andra modersmål. Detta möjliggjorde att vi från deras kroppsspråk kunde förstå vissa saker genom gester, till exempel osäkerhet och då kunde omformulera våra frågor.

Vi hade telefonintervjuer då flertal av intervjupersonerna efterfrågade detta. Vi lade stor vikt vid att intervjupersonerna skulle känna sig bekväma, därför fick de själva välja intervjuform. Dock kan telefonintervjuer medföra en risk för att missa kroppsspråk och reaktioner som kan vara värdefulla för förståelsen av våra intervjufrågor. Två intervjuer genomfördes med hjälp av en auktoriserad tolk. En

av författarna kunde bekräfta att tolkningen skedde på rätt sätt genom förståelse för språket. I slutändan fungerade det bra och vi fick utförliga och nyanserade svar som bidrog till vår analys.

Varje intervju tog mellan 45 och 60 minuter, vilket var tillräckligt för att få omfattande empiri om intervjudeltagarens erfarenhet. Vi spelade in samtliga intervjuer med föräldrarna med diktafon och transkriberade intervjuerna efter varje intervjutillfälle. Transkriberingen möjliggjorde att vi kunde fånga deltagarnas egna ord och genomföra en detaljerad analys. Samtliga intervjuer inleddes med att vi presenterade oss och studien, och delade ut informationsbrevet (se bilaga 1) till intervjudeltagarna för att de skulle kunna läsa och ta hem det. Därefter gick vi igenom samtyckesblanketten och påminde intervjudeltagarna att de närsomhelst kunde avbryta intervjun. Vi förtydligade att de närsomhelst kunde avbryta om det var något de inte förstod och ville att vi skulle förtydliga, samt att all personlig information skulle komma att anonymiseras och inte delas med någon annan än författarna. Därefter delade vi ut en samtyckesblankett (se bilaga 2) som vi gick igenom tillsammans och intervjudeltagarna kunde skriva under. Deltagarna fick även information om att de kan få ta del av examensarbetet när det är godkänt.

4.4 Metodens trovärdighet

Genom att hänvisa till Mason menar Bryman et al (2025) att begreppen *reliabilitet* och *validitet* beskrivs främst som viktiga kvalitetskrav inom den kvantitativa forskningen (s. 442). Därför föreslår författarna att kvalitativa studier istället kan tillämpa och följa Lincoln och Gubas kriterium om studiens *trovärdighet* (ibid, 443). Vår studie kommer därför att ha utgångspunkt i denna rekommendation. Trovärdighet består av följande fyra delkriterier; *tillförlitlighet*, *överförbarhet*, *pålitlighet* och *bekräftelsebarhet*.

Tillförlitlighet handlar om huruvida studiens process och resultat kan betraktas som trovärdiga (Bryman et al., 2025, s. 443). För att uppnå detta kriterium, har vi eftersträvat att noggrant och sanningsenligt redogöra för studiens tillvägagångssätt och empiri. Bland annat har vi presenterat urvalet och dess relevans, och att metoden är anpassad efter studiens frågeställningar och syfte. Under processen av

att skapa en intervjuguide har ett reflekterande och reflexivt förhållningssätt varit viktigt för oss för att säkerställa att intervjupersonerna förstår och kan besvara samma standardiserade intervjufrågor. På så sätt har vi ämnat att säkerställa att både vi som studiens författare och intervjupersonerna delar gemensam förståelse för vår studies syfte och datamaterial. För att undvika att intervjuerna påverkas av våra egna antaganden och för att välkomna olika typer av svar, hade vi fler öppna frågor i intervjuguiden (Se bilaga 3).

I förhållande till intervjupersonernas relevans för studien, då vi använt en så kallad gatekeeper för att få tillgång till intervjupersoner, behövde vi erkänna en potentiell risk att intervjupersonerna möjligtvis inte talar helt sanningsenligt (Lalander, 2022, s.129). För att minska denna risk har vi därför, innan intervjun, förklarat för intervjupersonerna hur vi eftersträvar anonymitet och konfidentialitet, och att inget kommer att hänvisas till specifika personer.

Kriteriet om överförbarhet handlar om huruvida studiens resultat även kan överföras till andra sammanhang (Bryman et al., 2025, s.446). Svensson och Ahrne (2022) beskriver dock denna som en av den kvalitativa forskningens svagheter (s. 34). Detta då kvalitativa forskningsresultat oftast behandlar ett mindre datamaterial och därför kan vara svåra att generalisera eller överföra till andra kontexter. Vi har endast intervjuat sju personer, därför är det svårt att generalisera studiens resultat till en större population. Däremot är fallet att mycket av det som lyfts fram av intervjupersonerna inte bara relateras sinsemellan utan även mycket till den tidigare forskningen. Att kunna överföra resultatet till tidigare forskning och verksamheter, beskriver Svensson och Ahrne (2022) som några av de generaliseringsanspråken i linje med den kvalitativa forskningen (ibid). Vi menar därför att vårt forskningsresultat kan vara användbart för verksamheter som bedriver föräldrautbildningar för föräldrar med migrantbakgrund. Således bedömer vi vårt forskningsresultat som delvis överförbart.

Pålitlighet handlar om huruvida någon annan kan ta del av och följa forskningsprocessen (Bryman et al., 2025, s.446). För att uppnå detta kriterium har vi noggrant och sanningsenligt redogjort för studiens tillvägagångssätt genom

studiens avsnitt. Vi presenterar även den intervjuguide som vi utgått efter under intervjuerna, samt övriga bilagor.

Slutligen har vi även eftersträvat att uppnå bekräftelsebarhet, vilket innebär huruvida forskarna kunnat visa att resultaten är förankrade i den insamlade empirin och inte påverkats av forskarens egna värderingar (Bryman et al., 2025, s.446). Eftersom flera av våra intervjupersoner hade ett annat modersmål än svenska var det viktigt för oss att intervjupersonernas utsagor förstås och representerades korrekt. Vid osäkerhet bad vi intervjupersonerna att förtydliga, och sammanfattade deras svar för bekräftelse. Dessutom presenteras utdrag från intervjuerna för att göra det möjligt för läsaren att se hur analysen grundar sig i deltagarnas utsagor. Vi har även reflekterat över vår egen roll under denna process och huruvida våra egna erfarenheter, värderingar och antaganden kan komma att påverka analysen av datamaterialet. Samtidigt menar vi att det krävs viss förförståelse för ämnet för att vi ska kunna undersöka det, och det kan hjälpa oss att jämföra denna studies resultat med tidigare forskningen. På så sätt kan objektiviteten stärkas.

4.5 Bearbetning och analys av empiri

Intervjuerna transkriberades ordagrant, inklusive talspråk och utfyllnadsord. Emellanåt framkom berättelser om kulturell tillhörighet och härkomst under våra intervjuer. För att säkerställa att inget spåras tillbaka till en specifik intervjuperson, använde vi ersättningsord såsom [land] och [namn]. Likaså valde vi att benämna föräldrarna med pseudonym. Intervjuer som genomfördes på andra språk översattes till svenska i textutdragen. Transkriberingen gjordes däremot enligt originalspråk eller på svenska i de fall där en tolk deltog under intervjun. För att underlätta läsningen korrigerades citaten vid behov, exempelvis genom att ta bort för många utfyllnadsord såsom “uhm” och “mm” och korrigera grammatiken. Korrigeringar där ord tagits bort har markerats med [...], medan ord som ersätts eller lagts till markerats med [ord]. Korrigeringen har endast förtydligat citatens innebörd.

Bearbetningen av empirin fortsatte därefter genom *kodning*. Vi har gemensamt läst texterna och använt Google Docs kommentarsfunktion för att markera utdrag

med ett kodnamn. Kodning beskrivs av Bryman et al (2025) som en process där ett citat tilldelas ett visst (kod-)namn som kort beskriver vad citatet handlar om (s. 652). Rennstam och Wästerfors (2022) benämner detta som en *sorteringsprocess* av datamaterialet, där det delas upp i gemensamma kategorier (s. 247–248). Exempelvis på kodnamn som vi använt är “Intresse för svenska systemet”, “Tidspress” och “Kultur”. Kodningen underlättade för oss att sedan uppmärksamma återkommande mönster i utsagorna. Kodnamnen ritades upp på ett whiteboard och sorterades efter i gemensamma kategorier. Genom detta tillvägagångssätt kunde empirin bearbetas vidare via nästa steg; *tematiseringen*.

Tematisering innebär att koder som har gemensam nämnare organiseras i samma teman (Bryman et al., 2025, s. 658). Vi hade initialt många kodnamn, däremot var inte allt relevant. Vi behövde därmed sortera ut empiri. Det är en process som Rennstam och Wästerfors (2022) beskriver som att *reducera* materialet (s. 252). Vi utgick efter det som lyftes fram av flera intervjupersoner. De slutgiltiga identifierade teman presenteras i avsnittet resultat och analys. Då vi lät materialet vara vägledande kunde intervjupersonernas utsagor hjälpa oss att utveckla studiens teoretiska ramverk.

Följaktligen utgår vår studie utifrån ett *hermeneutiskt* förhållningssätt, där vårt fokus är att försöka tolka och få en djupare förståelse för deltagarnas utsagor i relation till en social kontext. Kvale och Brinkman (2014) hänvisar till Schwandts, som menar att kunskapen om andras handlingar och yttranden och dess betydelse beror på en viss kontext, föreställningar och praktiker (s. 74). Genom vår förförståelse av bland annat verksamhet, utbildningen och tidigare forskning kan innebörden av intervjupersonernas berättelser tolkas på olika sätt. Som forskare integrerar vi dessutom med intervjupersonernas både sociala och kulturella kontext. Kvale och Brinkmann (2014) benämner denna typ av förståelse som *kunskap som kontext* (s. 78). Detta innebär därför att varken våra eller intervjupersonernas tolkningar kan vara helt säkra och helt objektiva, utan talas i relation till en kontext. För att minska denna risk och eftersträva objektivitet, har vi diskuterat och uppmärksammat vad vi baserar våra tolkningar på, samtidigt som vi inte vill förminska kontexten.

4.6 Etiska överväganden

I våra etiska överväganden har vi haft utgångspunkt i de följande forskningsetiska principer som Eldén (2020) redogör för (s.29–31).

Informationskravet innebär att forskarna ska informera deltagarna om studiens syfte och tillvägagångssätt, samt att deltagandet är frivilligt (Eldén, 2020, s. 30). *Samtyckeskravet* förtydligar deltagarens rätt att bestämma över sitt deltagande, vilket även understryker att deltagaren kan dra tillbaka samtycket utan negativ påföljd (ibid). Dessa två principer tydliggörs i vårt informationsbrev och samtyckesblankett till föräldrarna, vilket vi även muntligt redogjort för och tillsammans med föräldrarna innan samtycket tillfrågats (Se bilaga 1; Se bilaga 3).

Det tredje kravet, *konfidentialitetskravet*, omfattar behandlingen av personuppgifter som bör hanteras och förvaras på sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem (Eldén, 2020, s. 30–31). Exempel på sådana uppgifter är namn och ort (Barmark & Djurfeldt, 2020, s.80–81). Enligt riktlinjer från den Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet (2023), följer vår studie dataskyddsförordningen *GDPR*. Vi har därför använt en diktafon för att spela in intervjuerna, som sedan sparats på ett USB-minne som en person hanterar. I vårt informationsbrev och samtyckesblankett förklarar vi att allt inspelat och insamlat material endast kommer att delas mellan oss (Se bilaga 1; Se bilaga 2).

Inspelningarna och uppgifterna raderas när arbetet är godkänt.

Även om vår studie inte ämnat att undersöka eller ställa direkta frågor om intervjupersonens härkomst framkom det i vissa intervjupersoners svar. Det vill säga *känsliga personuppgifter* (Eldén, 2020, s. 35). Då vi hade ett fåtal intervjupersoner, bestämde vi oss för att undvika geografiska markeringar i citaten för att försöka säkerställa att inget spåras tillbaka till en specifik person.

Samtidigt kan det vara svårt att garantera full anonymitet vid genomförandet av en kvalitativ studie, då det ofta framkommer personliga berättelser. Anonymisering utesluter därför inte identifiering genom citat; med särskild hänsyn till att en verksamhet hjälpte oss kontakta vissa intervjupersoner. Samtidigt kan för mycket anonymisering begränsa kontext och viktig kunskap.

Avslutningsvis gäller *nyttjandekravet*, vilket innebär att personuppgifter endast får användas i forskningssyfte (Eldén, 2020, s.31). Vi förklarade för intervjupersonerna att utdrag från deras intervju kan komma med i det slutliga arbetet, och att det endast kommer att användas i forskningssyfte.

4.7 Arbetsfördelning

I syfte att effektivisera skrivprocessen har arbetet fördelats jämnt mellan oss två författare utifrån delavsnitt. Varje författare har haft huvudansvar för ett antal delavsnitt inom respektive huvudavsnitt. Huvudansvaret har inneburit ett ansvar för själva skrivandet, snarare än ett enskilt arbete.

För att säkerställa att vi följer en gemensam röd tråd och delar en likartad förståelse av materialet, har vi kontinuerligt fört gemensamma diskussioner kring delavsnittens innehåll och upplägg. Färdiga utkast till avsnitten har därefter diskuterats, varpå vi gett varandra konstruktiv återkoppling.

5. Resultat och analys

Detta avsnitt har strukturerats utifrån de teman som identifierades under analysprocessen. De teman som presenteras bygger på intervjupersonernas beskrivningar av sina erfarenheter av föräldrautbildning och belyser olika aspekter av deras upplevelser. Avsnittet presenteras under följande teman: *föräldraskap som en lärande- och förändringsprocess, erkännande och gemenskap, anpassning och tillgänglighet i utbildningen samt begränsningar och praktiska hinder.*

5.1 Föräldraskap som en lärande- och förändringsprocess

Alla intervjuade deltagare uttrycker sig mycket positivt till föräldrautbildningen och beskriver att den har varit till stor hjälp med att bidra till nya sätt att tänka och göra kring föräldraskap och barnuppfostran. Genom utbildningen har deltagarna reflekterat över tidigare erfarenheter, både från det egna föräldraskapet och den egna uppväxten. Emellanåt beskriver deltagarna även hur utbildningen utmanat tidigare föreställningar och normer kring föräldraskap i relation till tidigare kulturella erfarenheter och uppfattningar. Samtidigt menar deltagarna även att de, innan utbildningen, valt att åsidosätta sin kultur för att kunna lära sig om barnuppfostran i Sverige:

Var jag kommer ifrån, jag lämna det eftersom vi har en annan kultur, vi har kultur fortfarande, men jag menar...de har annan situation och annan regler och annat. Jag måste följa här för jag lever här [...], mina barn här och dem ska också fortsätta livet [här]...barnbarn, barnbarn. Så jag måste att veta här i Sverige hur man lever. Man kan.. vad reglerna säger, vad händer jag måste följa. Även om vi har min kultur och min religion ändå jag också vet i samhället som jag lever nu.
– F7

Även om flera föräldrar uttrycker en vilja och ett intresse för att lära sig om barnuppfostran i Sverige, menar de även att detta varit en process som tagit tid och känts ovan för dem, på grund av tidigare erfarenheter av barnuppfostran eller uppväxt, ofta kopplat till kulturella normer och uppfattningar. Intervjuperson F6 berättar:

Ja, i praktiken...när du gör något i praktiken, eftersom du måste sätta åt sidan din kultur och eftersom du lär dig en annan kultur. Så blir det svårt och tar tid att vänja sig, alltså tills man börjat acceptera det. – F6

Föräldrarna menar att de idag kan tala om ett förändrat tanke- och synsätt kring barns beteende. Detta beskrivs av flera som en viktig lärdom från utbildningen. Utbildningens förespråkande om att kommunicera med barnen lyfts även fram bland deltagarna som betydande och omvälvande; samtala med barnet i stället för att enbart säga till barnet eller reagera med ilska. Det vill säga att även kunna höra och tänka utifrån barnets perspektiv. Flera beskriver detta som den huvudsakliga skillnaden mellan deras egen uppväxt och barnuppfostran här i Sverige. Genom att utbildningen belyst vikten av att samtala med barnet, menar föräldrarna att deras relation med barnet förbättrats. Intervjuperson F6 berättar mer om denna skillnad i förhållningssätt, vilket intervjupersonen idag menar har hjälpt relationen med barnen:

I vår kulturens sätt att uppfostra, [...], att få föräldrarna att lyssna är svårt. Som barn, att sitta med äldre, det får man inte. Som en del av kulturen, att föräldrar eller äldre ska lyssna på sina barn, ge utrymme till barns åsikter, det är inte en vana. [...]. Eftersom vi växt upp på detta sätt, så...om föräldrarna säger till oss "var tyst", så går man ut och leker istället. Det skadar ens självförtroende och sätt att kommunicera. Men när jag kom till Sverige, så är det stor skillnad jag funnit. Här sitter man och lyssnar på barnet istället. Precis som du [som förälder] är i deras ålder, leker du med dem, du umgås med dem, du tar emot deras perspektiv. Istället för att de ska lyssna strängt på föräldrarna, så kan de välja själva. Att inte bara barnen ska lyssna, utan hela familjen. [...] – F6

Föräldrarna beskriver hur utbildningen uppmuntrade dem att reflektera över vilka konsekvenser deras förhållningssätt kan få för barnet, och på så sätt kunna förstå barnets beteende och behov. Olika strategier och perspektiv introducerades av de professionella genom rollspel, videoklipp, skriftligt material och hemuppgifter. Deltagarna fick möjlighet att gemensamt diskutera olika scenarier och därefter tillämpa kunskapen i deras vardag. I samband med detta uttrycker föräldrarna att de utvecklat nya strategier och rutiner. Flera deltagare berättar exempelvis om svårigheter att finna tid för

sina barn under vardagarna på grund av arbete och annat ansvar. En deltagare, F3, beskriver det som en stress och press att “komma ikapp” sedan deltagaren kom till Sverige. Trots detta var föräldrarna angelägna om att hitta lösningar för att inte gå miste om tid för umgänge och relationsbyggande med sina barn. En återkommande strategi som lyfts fram är utbildningens förespråkande av en “speciell tid”, där föräldern avsätter tid endast för barnet:

[...] Jag vet att vi måste ha en speciell tid för barn, men jag kunde inte fokusera på det eftersom jag hade så mycket att göra, och jag tänkte att [barnen] äter bra, de har det bra, vi har det bra, men vi var inte så nära. 15 minuter, eller guld tiden, som de säger i utbildningen, och jag började ge [barnen] dessa 15 speciella, bara 15 minuter för en kram, att sitta här och prata lite och vi har ögonkontakt. Och jag känner att de är gladare, och för mig också, det är bra nu. Jag känner att vi har alla mer kontakt med varandra nu, alltså en speciell kontakt. – F1

[...] Men liksom vi försöker jättemycket bygga relationer under helgen, så har vi en speciell tid bara för att kunna vara familj och det är bara helgen så därför jag sa inte lördag [att ha intervju] för lördagen är bara familj. [...] – F3

Föräldrarnas berättelser uttrycker således att föräldrautbildningen har förändrat deras perspektiv och förhållningssätt. De har lärt sig bli mer uppmärksamma kring barnets behov och tankesätt, vilket de beskriver som en stärkande faktor i självförtroendet och måendet för både barnet och dem själva som förälder. Resultaten går därmed i linje med tidigare forskning (Alfredsson et al., 2018, s.385; Cinà, Lindberg & Enebrink, 2024, s. 678).

Denna lärande- och förändringsprocess som framkommer i föräldrarnas berättelser kan förstås utifrån sociokulturell teori, där lärande sker genom social interaktion och användandet av olika redskap och verktyg (Vygotskij, 1978., s. 53–54). Genom rollspel, videoklipp, gruppdiskussioner och hemuppgifter får föräldrarna möjlighet att reflektera över olika situationer, samt praktiskt pröva nya sätt att agera i vardagen. Användandet av exempelvis rollspel och videoklipp fungerar i detta sammanhang både som verktyg för att lära ut och som psykologiska redskap för att hjälpa deltagarna förstå och tolka olika situationer ur

nya perspektiv. Dessa nya sätt att tänka har därmed framkommit genom aktiv interaktion med professionella, gruppdeltagare och utbildningens innehåll.

Samtidigt jämför föräldrarna kontinuerligt utbildningens innehåll med tidigare erfarenheter från både deras egna uppväxt och tidigare sätt att uppfostra. I deltagarnas berättelser framkommer exempelvis hur vissa beskriver att kommunikationen med sina barn tidigare varit mer tillsärande och ensidig, men att de genom utbildningen börjat reflektera över hur detta kan påverka barnets mående och deras relation med barnet. Förändringen i föräldraskapet kan därmed förstås som en process där tidigare erfarenheter, normer och värderingar omförhandlas i relation till nya perspektiv och kunskaper, vilket både Säljö (2014) och Vygotskij (1978) beskriver som en del av lärandeprocessen (Vygotskij, 1978, s. 50–51; Säljö, 2014, s. 119–120). Detta kan synliggöra hur lärandet inte handlar om att endast ta emot ny kunskap, utan är en aktiv process där deltagarna diskuterar med varandra, jämför, reflekterar och omtolkar tidigare sätt att tänka och agera. Föräldrarnas berättelser tyder även på att lärandet möjliggjordes genom stödet från professionella och andra deltagare. Genom gruppdiskussionerna skedde ett erfarenhetsutbyte där deltagarna hade möjlighet att dela med sig och jämföra tidigare erfarenheter med nya perspektiv. Det är på så sätt deltagarna kunnat *appropriera* kunskap, ta över kunskap (Säljö, 2014, s. 119). Detta innebär att deltagarna har genom samspelet med andra och användandet av olika redskap kunnat synliggöra och därefter utveckla eller utmana vad de behärskar sedan tidigare.

Föräldrarna har därefter även anpassat kunskapen efter sina egna familjesituationer och omständigheter. Hemuppgifterna blir därför särskilt betydelsefulla eftersom de möjliggör ett praktiskt användande av utbildningens innehåll i den egna hemmiljön. Genom att deltagarna därefter återkommer och gemensamt diskuterar erfarenheter av att använda strategierna i vardagen, sker ett samspel mellan tänkande och görande där tidigare kunskaper utmanas och nya förståelser formas. Det är på detta sätt föräldrarna kunnat *appropriera* kunskap och *internalisera* det till en del av deras tänkande (Vygotskij, 1978, s. 45, 56).

Föräldrarnas berättelser kan även förstås utifrån Bronfenbrenners (1979) ekologiska systemteori, där individens utveckling påverkas av samspelet mellan

olika nivåer och miljöer. Gemensamt för flera av våra intervjupersoners berättelser är viljan att utvecklas som förälder och skapa bättre förutsättningar för barnen i det svenska samhället. Tidigare forskning visar att denna eftersträvan att utveckla nya förhållningssätt inte är ovanligt bland föräldrar med migrantbakgrund (Osman et al., 2016, s. 7). Föräldrautbildningen kan betraktas som en del av sammanhanget eller samspelet mellan familjen och det omgivande samhället. Föräldrarna (och familjen) är en del av *mikrosystemet*, medan relationen mellan föräldrarna och föräldrautbildningen kan kopplas till *mesosystemet* (Bronfenbrenner, 1979, s.22, 7–8). Föräldrautbildningen kan på så sätt betraktas som en mellanlänk. Föräldrarnas berättelser kan därmed visa hur förändring i föräldraskap inte bara sker isolerat inom individen. Utan även i samspel med andra sociala och samhälleliga sammanhang, såsom barn, föräldrautbildning och normer kring föräldraskap i det svenska samhället.

5.2 Erkännande och gemenskap

Flera intervjupersoner uttrycker en önskan om att lära sig om hur samhället fungerar för att känna sig inkluderade. Föräldrautbildningen kan därför vara ett verktyg för att öka känslan av erkännande och inkludering hos föräldrar med migrantbakgrund. Detta citat synliggör hur begränsad kunskap om hur Sveriges system fungerar kan skapa en alienerad känsla:

Ja, alltså ibland gör man inte det. Om jag inte vet hur det svenska systemet fungerar så känns det som att man inte vet någonting, eller att man inte är en del av systemet, att man inte är med människorna och inte är integrerad. Men om ja, det är lättare för mig att vara en del av samhället. – F1

Citatet kan därför belysa deltagarnas behov av att veta hur makrosystemet fungerar, för att öka deras känsla av erkännande och därmed inkludering i Sverige. Det kan visa att individens möjlighet att integreras i samhället påverkas av samspelet och dynamiken mellan individen och samhället. Exosystemet och de samhälleliga strukturer och samhällsinstanser kan påverka individens möjlighet till inkludering (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8). Om föräldrautbildningen ger utrymme till att föräldrarna lär sig om samhällsstrukturer i det nya landet, kan det möjliggöra en känsla av inkludering. Föräldrarna uttrycker även ett behov av att lära sig om hur samhället i Sverige fungerar för deras barns skull, eftersom deras

barn kommer att växa upp i Sverige. Vilket även har motiverat deltagande i föräldrautbildning. De åsidosätter sin kultur för att öka deras och barnens känsla av inkludering i Sverige. Detta kan förstås som ett sätt för föräldrarna att försöka närma sig de normer och förhållningssätt som värderas och erkänns i det svenska samhället, för att på så sätt lättare bli inkluderade i samhället både för sin egen och sina barns skull. Det vill säga för att uppnå *social uppskattning*, att erkännas som en del av samhället (Honneth, 2003, s. 106–107).

Deltagarna beskriver hur migrationen till Sverige inneburit det Bronfenbrenner (1979) benämner som en *ekologisk övergång*, där de behövt förhålla sig till nya normer, regler och förväntningar kring föräldraskap (s.6). Detta blir särskilt tydligt i berättelserna om deras vilja att förstå vilka regler och förhållningssätt som finns i det svenska samhället. Förändringar på *makronivå* – nya samhällsnormer och lagar – påverkar därmed familjens mikronivå och relationerna inom familjen. Föräldrautbildningen kan därför stärka individens möjlighet till integration men även till att navigera föräldraskap i det nya landet (Västhagen et al., 2026, s.2). Utifrån erkännandeteori, kan detta förstås som ett strävande efter *rättsligt erkännande*, där föräldrarna menar att utbildningarna nämner rättigheter och samhällets stödinsatser, men att informationen inte är tillräcklig för att de ska kunna känna sig fullt inkluderade i samhället (Heidegren, 2009, s.29). Detta kan även förstås genom ekologisk systemteori, där mesosystemet synliggör hur samspelet mellan olika delar av individens vardag, såsom familj, samhällsinstitutioner och stödinsatser, kan påverka möjligheten till integration och delaktighet i samhället. Föräldrautbildningen kan vara ett tillvägagångssätt för att öka förståelsen (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8).

Att vara förälder innebär ofta utmaningar, oavsett social eller kulturell bakgrund. För föräldrar med migrantbakgrund kan föräldraskapet dock präglas av ytterligare komplexitet när de försöker etablera sig i ett nytt samhälle. Föräldrar med migrantbakgrund möter inte bara de generella krav som kommer med föräldraskap utan de måste samtidigt förhålla sig till nya sociala normer, bostättningslandets lagar samt samhällets förväntningar kring barnuppfostran och föräldraskap. Det sker i samband med att de kan uppleva språkbarriärer, osäkerhet kring samhällssystem och en begränsad tillgång till sociala nätverk och stödstrukturer, vilket tidigare forskning benämner som *Cultural transition* (Lindén, Skoog &

Kapetanovic, 2023, s. 1532–1533). Samtidigt visar vår empiri att målgruppen i vissa sammanhang kan uppleva att deras föräldraskap granskas och ifrågasätts samt att de behöver leva upp till högre krav än majoritetsbefolkningen för att betraktas som bra föräldrar. F3 beskriver nedan:

[...] det finns ingenting översida... för de alltså [svenskar]... de hör ingenting att ...”Ni kan inte, ni invandrare” eller vad som helst, så konstiga saker till exempel. Det har hänt oss flera gånger som jag... verkligen blir jätteledsen,...]. Jag försöker svara men ändå det är så sorgligt när man ser att gamlingar brukar liksom säga “nej, du måste göra så.” [...], alltså, det är inte ditt barn, det är jag [...] [som är förälder]. De vill alltid säga att dem vet bättre, de kan bättre... det irriterar mig verkligen. Det gör mig jätteledsen. Alla föräldrar blir arga, alla föräldrar blir liksom trötta eller vad som helst. Men alla vill ha det bästa för sina barn. De [föräldrarna] försöker kontrollera sig själv. De försöker hitta ett sätt, men någon som du inte ens känner kommer att komma att lägga kommentarer alltså.

[...]

Från ingenstans bara för att vi... invandrare, liksom när det är någon annan...de vågar inte [...] de vågar inte säga till något svensk, ”att du får göra det, du för att göra det.” [...]. Jag vet inte hur svenskar ska hantera det, men de vill att invandrare ska hantera det perfekt, annars dem är inte bra. [...] Det är bara vi som är från ett annat land som förstår. – F3

Dessa fördomar och ifrågasättanden kan påverka föräldrarnas känsla av inkludering i samhället. Att ständigt känna sig ifrågasatt på grund av sin bakgrund kan skapa en känsla av alienation från resten av samhället. Detta kan förstå genom Honneths (2003) tredje form av erkännande om solidaritet och social uppskattning, där en brist på socialt erkännande kan skapa en känsla av misskreditering mot, eller exkludering av målgruppen (s.106–107). De upplever att deras föräldraskap ifrågasätts eller bedöms utifrån en annan standard än majoritetsbefolkningen; de bedöms inte som en likvärdig förälder på grund av deras kulturella, etniska och religiösa tillhörighet. Däremot beskrivs inte dessa upplevelser i relation till utbildningen.

Många föräldrar med migrantbakgrund beskriver att de kommer från makrosystem som präglats av krig, oro och otrygghet, där föräldrars främsta

prioritet har varit att tillgodose barnets mest grundläggande behov i form av mat, kläder och trygghet (Bronfenbrenner, 1979, s.8; Andersson, 2013, s.214).

Deltagarna menar därför att barnens känslomässiga behov har kanske därmed inte alltid kunnat prioriteras, men att det inte behöver betyda att de har varit sämre föräldrar eller att de älskar sina barn mindre. Föräldrar med migrantbakgrund kan ha andra förutsättningar än majoritetssamhället i Sverige, vilket kan behövas tas till hänsyn. Föräldrautbildningar kan alltså vara ett sätt att stärka målgruppens kunskap om barns känslomässiga behov, men att det även kan behövas att dessa stödinsatser stärker föräldrarnas känsla av inkludering i samhället. Föräldrar med migrantbakgrund har inte bara lämnat det land de tidigare känt till, utan kan även behöva anpassa sig till ett nytt makrosystem på grund av omständigheter utanför deras kontroll. Att flytta till ett nytt land innebär att behöva anpassa sig till nya normer, lagar och förväntningar, vilket kan kopplas till ekologiska övergångar (Bronfenbrenner, 1979, s.6). Därför kan föräldrar med migrantbakgrund behöva stöd i detta.

Flera deltagare uttrycker att föräldrautbildningen kan vara ett sätt att lära känna andra föräldrar samt ett tillfälle att lära sig av varandra. De beskriver en känsla av gemenskap i gruppen samt ett erfarenhetsutbyte som har hjälpt dem i deras föräldraskap. Flera deltagare lyfte även att det var lättare att dela med sig i grupper där deltagarna hade samma språk och liknande bakgrund, eftersom deltagarna upplevde att de förstod varandras erfarenheter, uppväxt och situation. Detta citat synliggör en deltagares upplevelse att det var lättare i homogena grupper eftersom de kunde relatera till varandra då de kom från samma land:

Ja, det var verkligen bra. För att vi kan alla förstå varandra på vårt språk, hur man ska göra, hur man ska tänka... Det var det bästa. – F5

Detta är återkommande både i vår empiri och i tidigare forskning, även om tidigare forskning främst fokuserar på gruppledarens betydelse. Tidigare forskning visar att gruppledare med liknande bakgrund som deltagarna kunde stärka förtroendet och engagemanget i utbildningen, eftersom gruppledarna fungerade som kulturförmedlare och hade förståelse för deltagarnas erfarenheter och kulturella bakgrund (Osman et al., 2019, s.1487, Agic & Samuelsson, 2015, s. 549–550). Genom den gemensamma förståelsen skapas trygghet och en känsla av

tillhörighet i gruppen. Gruppen blir en miljö där föräldrarna får stöd, gemenskap och möjlighet till att byta erfarenhet och enligt ekologisk systemteori kan detta förstås genom mesosystemet. Där relationer och samspel mellan individer påverkar deltagarnas upplevelse och delaktighet i föräldrautbildningen (Bronfenbrenners, 1979, s. 7–8). Språket kan därmed bli en betydande del för gemenskap i gruppen.

Detta kan vidare tolkas som erkännande i form av *omsorg*, där samtliga föräldrar beskriver att föräldrautbildningen skapade en känsla av gemenskap där de kunde relatera till andra föräldrar med liknande erfarenheter, bakgrund och förutsättningar (Honneth, 2003, s. 106). Gruppen bekräftar och legitimerar deras erfarenheter, samt känslor. Genom gruppen får de bekräftelse för de svårigheter och utmaningar som deltagarna gemensamt upplever i föräldraskapet och livet i Sverige. Samtidigt som de tillsammans strävar för att växa i deras föräldraskap. Detta kan bidra till en känsla av tillhörighet och inkludering.

Samtidigt är ett återkommande tema avsaknaden av sociala nätverk och familjenätverk. Flera deltagare uttrycker att i deras hemländer är det ofta hela familjen, grannar och släktingar som tillsammans hjälper till att uppfostra barn, medan i Sverige upplever de att ansvaret främst ligger på dem själva, likt tidigare forskning konstaterat (Osman et al, 2016, s. 5; Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1533). Detta skapar en känsla av ensamhet och brist på stöd i föräldraskapet. Föräldrautbildningen kan därför fungera som en arena för att skapa nya sociala nätverk, då deltagarna får möjlighet att träffa andra föräldrar som befinner sig i liknande situationer. Dock framkommer det att vissa deltagare fick kontakt med andra föräldrar, men att relationerna inte utvecklades eftersom de visste att de andra deltagarna befann sig i en liknande situation och därför inte ville belasta dem. Deltagare F3 berättar om den upplevelsen av stressen som tillkommer i det nya landet och vill därför inte belasta andra föräldrar med liknande stress:

Som ni vet som jag berättade liksom, jag ser, jag hör, alla har lika mycket stress. Alla har kommit till ett nytt land som måste lära språket, samhället, kulturellt, kunna ha egen inkomst, egen utbildning. Så ser jag att verkligen vi föräldrar som har kommit från ett annat land så har ännu mer stress. Press från sidorna, att vi

inte är bra föräldrar, “du kan inte lika mycket som oss”, eller “ du är inte lika bra som oss och vi måste lära dig hela tiden” [...]. [...] Jag aldrig ber om hjälp av alla föräldrar, för jag ser verkligen att hur mycket om någon ber om hjälp av mig.... Jag tror inte jag kan acceptera. Jag försöker göra mitt bästa, men jag har också väldigt svårt. [...] jag har redan jättemycket liksom och jag försöker hjälpa andra. Men jag ser att ingen ber om hjälp, ingen till exempel från [land], de som jag känner eller jag kan inte hjälpa någon andra. [...] Jag ser att de är redan så himla upptagna. Det är [...] jättemycket press just på oss att komma ikapp liksom. – F3

Detta visar att även om föräldrautbildningen kan skapa möjligheter till social kontakt är det inte självklart att sociala nätverk utökas och etableras. Att stärka föräldrarnas sociala nätverk kan bidra till att stärka deras närmiljö och fungera som en stödjande faktor i vardagen. Utifrån ekologisk systemteori kan detta förstås genom mikrosystemet, vilket handlar om individens närmiljö och de relationer individen har med personer i sin närmaste omgivning. Dessa relationer kan vara avgörande för individens psykologiska välmående (Bronfenbrenner, 1979, s.22, Andersson, 2013, s.213). Därför blir det viktigt att föräldrar med migrantbakgrund får rätt förutsättningar och verktyg för att utveckla sitt sociala nätverk och sin närmiljö, vilket i sin tur kan stärka deras föräldraskap och relationen till deras barn. Likaså kan det minska stressen av att komma ikapp och därmed underlätta deras möjligheter till integration.

5.3 Anpassning och tillgänglighet i utbildningen

I intervjuerna framkommer det att deltagarna genomgående upplevde att föräldrautbildningen var tillgänglig och lätt att följa, oavsett språkliga förutsättningar eller kulturell och religiös tillhörighet. Särskilt betydelsefullt för deltagarnas upplevelser av tillgänglighet var användningen av tolk och olika pedagogiska medel. Flera deltagare uttryckte uppskattning för att ha tillgång till tolk under träffarna och menade att det förenklade förståelsen eftersom informationen sades två gånger. Med hjälp av tolken kunde deltagarna reda ut frågetecken eller ord missade på svenska, för att på så sätt få en sammanhängande förståelse av vad de professionella förmedlar. Utöver det, med hjälp av exempelvis översatta videor och skriftligt material, kunde även informationen tas in på flera olika sätt. Dessa faktorer beskrivs alltså som underlättande för både inhämtande av kunskaper, och bevarandet och tillämpandet av det.

Ja, jag förstår [vad som lärs ut]. Jag förstår lite svenska, men jag tror att personen, [hen] som var gruppleddare pratade tydlig svenska, alltså inte pratar så snabbt. Om du inte pratar snabbt, så förstår jag. Men jag tror att, men [eftersom] fortfarande finns en tolk, översätter, så kan jag också få höra informationen två gånger. Så ja, det är bra. [...] Eftersom ibland på svenska, så kan jag inte, ibland jag missar några ord eller kanske missar jag några meningar, och jag kan få [höra] det på [språk], och det är bra, ja. – F1

Materialet var också, jag tyckte, väldigt bra. [gruppleddare] kom med sådana bilder. Visade. Och funkade. Och sen efter vi gick hem så har vi fått papper. Så, den förklarade. Så här är det, alltså vårt ämne. Alltså temat som vi har gått igenom dagen. Så det stod allting på papperen. Så gick hemma. Kan man inte liksom förstå hela, hela på plats, så det har varit bra att vi har på papperen. Så repetera hemma. Det var jättebra. – F2

Föräldrar som deltog tillsammans med föräldrar som inte hade liknande språkliga förutsättningar, härkomst och kultur, talade om gruppen positivt. De beskrev den heterogena gruppen som en trygg plats där de kunde dela med sig om sina tankar och erfarenheter. Intervjuperson F2, beskriver gruppen på följande sätt:

Stämningen var jättebra. Jättebra. Vi pratade om olika saker.. Alla var trevliga.. Mest vi skrattade. Och sen... Stämningen var jättehäftigt, alltså härligt. [...] – F2

Intervjupersonen, liksom andra deltagare, menade även att mångfalden inte blev en begränsning, då denne fick uppfattningen att deltagarna kom från liknande samhällen. Men även att de, genom deras berättelser om kultur och uppväxt, kunde relatera till varandra.

De deltagare som deltog i den homogena gruppen beskrev likaså gruppen positivt. Deltagarna beskrev denna gruppform som en fördel i diskussioner kring föräldraskap, att kunna relatera till varandra, eftersom man hade liknande uppväxt i samma land. De menade därför att denna anpassning var en viktig faktor för inläring. En intervjuperson, F6, menade att om gruppen hade mer mångfald, hade kommunikationen och förståelsen kunnat bli mer komplicerad då det behöver översättas på flera språk samtidigt och kan kräva tid:

I vår kurs, så pratade vi [deltagare] samma språk. Ett språk, ett land, skulle man kunna säga. Alltså, bara från [land]. Utbildningen var alltså bara för [personer

från land]. Så för oss var det enkelt. Det var inte blandat med någon annan från ett annat land. Jag anser att om det var andra personer från andra länder i gruppen, eftersom man även måste förklara för dem, så borde de ha en egen grupp. Som jag sa tidigare om svenskan, så kan du missa viktiga meningar och saker om du missar eller inte förstår ett ord. Och om det finns tid, kan man ju då fråga och gå igenom det tillsammans. Men det kan bli rörigt och att det inte finns tid. – F6

I förhållande till föräldraskapsnormer och gruppledarens hantering kring samtal om kulturella skillnader, betonade alla deltagare att utbildningen inte hade fokus, förväntan eller uppmaning att föräldrarna skulle förändra eller åsidosätta sin religion eller kultur i sitt föräldraskap. F1 berättar:

Ja, jag tror inte att detta, igen, att det är för kultur. Du kan fortfarande använda din kultur, du kan använda vad du tror på, vad du vill göra eller...om exempelvis, du är muslim eller om du inte är muslim, eller du vill gå och lära dina barn saker så kan du fortfarande göra det. Men *hur* man gör det, ja. – F1

Föräldrarna menade därmed att de fortfarande kunde uppfostra sina barn enligt deras kulturella eller religiösa normer och värderingar, men – som F1 uttrycker – att frågan som betonas är hur man gör det. Det vill säga, tillvägagångssättet.

Deltagarna upplevde därmed föräldrautbildningen som kulturellt neutral och professionell, med ett stort fokus på att förmedla strategier och kunskap kring föräldraskap och barnuppfostran – att främst förstå barnets beteende. Föräldrarna berättar att informationen och strategierna lärs ut av gruppledare, kuratorer och psykologer, vilket bidrog till att utbildningen uppfattas som objektiv och vetenskapligt grundad snarare än kulturellt. Detta beskrev föräldrarna som stärkande i deras tillit och förtroende för både dem som lär ut och det som lärs ut. En förälder uttrycker följande:

Jag tycker det är bara bra för ledarna var så bra,[...] [kurator] jobbade också mycket med barn och vuxna och allt liksom. Så även om [hen] [var] inte psykolog, men ändå man kunde lita på allt [hen] säger, för det är inte vad vem som helst, [...] Man vill alltså när man lägger tid så vill verkligen man höra på någon som verkligen har kunskapen eller verkligen har erfarenheten. Inte vem som helst ska och kan komma och bara prata liksom. [...], och samtidigt var alltid en psykolog bredvid [...] så båda två håller, liksom samtalet eller utbildningen

och den här gången är det mest själva psykologen som håller utbildningen till, liksom...man verkligen är nöjd.[...] man vill höra bara för att veta att personen har kunskapen, personen har läst om detta liksom. – F3

Kulturella uppfattningar eller normer, framkom mest under gruppdiskussioner, där deltagarna emellanåt jämförde deras tidigare erfarenheter och kunskap med utbildningens innehåll. Men även då upplevde deltagarna att gruppledarna besvarade genom att lyfta fram ett konsekvenstänkande och hur föräldrarna kan förstå barnets perspektiv i olika situationer.

På sätt kan jag säga att mest så som det är här i Sverige, men samtidigt alltså att man [...] ska kunna jämföra med sin kultur, man ska kunna jämföra med det som funkar där och det som vi har upplevt. Eller som man kan. De ställs såna frågor alltså i den här situationen, vad skulle man göra? Och vi föräldrarna skulle då kunna tycka och säga "ja vi hade gjort så här, så här så" att ja, det kan vara bra eller man kan göra det på så sätt också att det är bättre. Så och sen då en psykolog också som att hjälpte mycket där och förklarade så att med tanken så att varje grupp kan dela sina erfarenheter, information så på så sätt blir de anpassat känner jag. – F4

I förhållande till kultur, visar vår empiri i kontrast till tidigare forskning, att föräldrarna inte upplevt att utbildningen förmedlat en förväntan om att anpassa sig till svensk kultur eller svenska normer kring föräldraskap och barnuppfostran (Exempelvis Gustafsson, 2020, s. 326–327; Agic & Samuelsson, 2015, s. 549–550). Deltagarna har lite att säga om anpassning till normer kring föräldraskap, i relation till utbildningens innehåll och de professionella. Föräldrarna menar att de inte känt sig tvingade eller uppmanade att följa ett visst föräldraskap, ett sådant som följer en svensk eller eurocentrisk mall. Snarare berättar deltagarna om att gruppledare förklarar att det är okej att uppfostra barnen som föräldrarna vill – som troende, icke troende, eller enligt kulturella praktiska och sociala uttryck– men att i sitt tillvägagångssätt bör synliggöra barnets perspektiv och tänkande. Detta kan därför möjligtvis förstås som en form av social uppskattning, där utbildningen och dess utförare bemöter och behandlar deltagarna som likvärdiga föräldrar och deras kulturella eller religiösa tillhörighet respekteras (Heidegren, 2009, s.31; Honneth, 2003, s. 106–107). Men samtidigt kan det behöva poängteras att föräldrautbildningar, som ABC, ofta är formade

utifrån en svensk kontext (Skoog, Kapetanovic & Sorbring, 2022, s.2). Med andra ord, anpassade efter svenska förutsättningar, normer och föreställningar.

Dessutom kan involveringen av professionella, såsom psykologer, betraktas som en stärkande faktor, då informationen som förmedlas hänvisar till forskning och expertis snarare än egna antaganden. Utbildningen uppfattades därmed inte som kulturellt styrd.

Vi vill även tolka gruppformerna som en faktor som kan bidra med både utmaningar och möjligheter. En homogen grupp kan skapa trygghet, gemenskap och lättare kommunikation, men en heterogen grupp kan ge fler perspektiv, erfarenhetsutbyten och även interaktion mellan deltagare med olika bakgrunder. Genom att ha flera deltagare i en grupp som mer eller mindre kan relatera till varandra, oavsett gruppform, kan detta minska känslan av att bli förstådd som annorlunda till en känsla av grupptillhörighet där alla är närvarande för att lära sig, men med liknande förutsättningar. Detta kan bidra till social uppskattning hos föräldrarna (Honneth, 2003, s. 106–107). Vidare har Västham et al (2026) studie kunnat visa att föräldrautbildningar som erbjuds på deltagarnas modersmål kan bidra till ett mer aktivt deltagande, och därför öka chanserna till positivt utfall (s.9). Även om föräldrarna i vår studie inte har genomgått en föräldrautbildning på deras modersmål, har möjligheten till bland annat tolk och homogen grupp varit ett sätt att undvika språket som ett systematiskt hinder.

Mot bakgrund av detta väcker det frågan om föräldrautbildningarnas anpassning och tillgänglighet till målgruppen snarare kan handla om pedagogisk anpassning, än kulturell. Utifrån det sociokulturella perspektivet, betraktas språket som det centrala för lärandet (Vygotskij, 1978, s. 26–28, 89–90). Det är genom språket människor kan kommunicera med varandra, tänka kritiskt, utmanas och få nya lärdomar, färdigheter och perspektiv. Som komplement till direkt verbal kommunikation, användes andra verktyg, såsom filmer och rollspel, vilket gav deltagarna möjlighet att ta till sig informationen även visuellt. Inom detta sammanhang kan även tolken ses som ett viktigt psykologiskt redskap, då tolken möjliggör kommunikation, förståelse och delaktighet (Vygotskij, 1978, s. 53–54). Tolken blir även en länk mellan två kulturer – en väg in till inkludering. Användningen av varierande pedagogiska metoder i föräldrautbildningen kan därmed förstås som ett sätt att skapa bättre förutsättningar för lärande och

inkludering. Baserat på Vygotskijs (1978) förståelse av begreppet kultur – de redskap, språk, normer och kunskaper som människor utvecklar i samspel med omgivningen – blir kultur inte enbart kopplat till deltagarna utan även till de pedagogiska redskap som användes i utbildningen (ibid). Kultur kan därmed förstås som något som möjliggör möte och lärande i samspel med andra, snarare än något som skiljer deltagarna och de professionella åt. Tidigare forskning har pekat ut språk och kultur som systematiska hinder för föräldrar som migrerat (Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1532–1533). Enligt vår tolkning, har ansvariga för föräldrautbildningarna på detta vis kunnat minska språkliga och kulturella hindret.

Även systemteori kan bidra till förståelsen av deltagarnas upplevelser av tillgänglighet och anpassning i föräldrautbildningar. Systemteorin betonar att människan inte kan förstås isolerat från sina sociala och kulturella sammanhang, utan att individ och miljö påverkar varandra ömsesidigt (Andersson 2013, s.202). Deltagarnas möjligheter att delta och ta del av utbildningen påverkades därför inte enbart av individuella faktorer, utan även av hur utbildningen organiserats. Till exempel kan tillgången till tolk och pedagogiska hjälpmedel förstås som delar av ett *exosystem* som deltagarna själva inte hade direkt kontroll över, men som ändå påverkade deras möjligheter att delta och tillgodogöra sig av utbildningen (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8). I detta fall kan exosystemet förstås ha fungerat till deltagarnas fördel genom att skapa förutsättningar för föräldrarnas förståelse och delaktighet inom denna lärandemiljö.

5.4 Begränsningar och praktiska hinder

De mest förekommande begränsningarna som framkom av vår empiri var tidsbrist samt att tiden var ett hinder som gjorde det svårt att delta i föräldrautbildningen. Flera deltagare menar att eftersom utbildningen sker på kvällen kan det vara svårt att få ihop vardagen. Det blir därför ett hinder för att delta i programmet. Intervjupersonerna beskriver hur tiden kan behöva ändras för att föräldrautbildningen ska förbättras. Vissa föräldrar uttrycker även att tiden inte räcker för att få all information som de eftersträvar för att stärkas i deras föräldraskap. En intervjuperson beskriver denna begränsning på följande sätt:

Alltså mindre bra, alltså att det kan jag inte se, men tiden är inte riktigt anpassad och sen. och sen man har sina dagar och sysselsättning och sen efter detta man kommer lite trött.

[...]

Sådär mellan kl. 5–7 på kvällen. Så, och sen jag förstår samtidigt alltså man kan inte ha den tidigare för att alla är antingen på jobbet eller skolan eller något sånt. Hinner inte. Om man skulle kunna ha den lite mer fri, till exempel alltså att ja, de som går i skolan skulle kunna ta ledighet från skolan och vara i såna utbildning eller träff. Det hade varit mycket bättre, men tyvärr alltså. Man får inte den här möjligheten eller ta ledighet från sin praktik att vara med, men nej, alltså, det går inte. Dom accepterar inte den här utbildningen som giltig att vara frånvaro varifrån skolan och praktik och sånt. – F4

Detta kan kopplas till tidigare forskning av Västnäs (2026) som menar att föräldrars hektiska liv kan göra det svårt att delta i föräldrautbildningar (s.11). Det är i enlighet med vår empiri som menar att föräldrarnas liv kan göra det svårt att få ihop tiden med utbildningen, vilket i sin tur kan påverka vardagen. Flexibilitet kring tid kan därmed betraktas som en viktig faktor för föräldrarnas deltagande i föräldrautbildning (ibid). Bronfenbrenners (1979) systemteori möjliggör en förståelse för hur exosystem påverkar individens möjlighet att delta i föräldrautbildningen (s.7–8). Tidsplaneringen och strukturerna bestäms av verksamheterna som bedriver föräldrautbildningar, vilket är miljöer som individen inte aktivt deltar i, men som trots det påverkar individen indirekt. Föräldrarna har själv inte kontroll över tidsplaneringen eller upplägget men det påverkar ändå deras möjlighet att delta. Mesosystemet synliggör hur olika delar av individens vardag, såsom jobb, och andra åtaganden kan göra det svårt att kombinera med deltagande i föräldrautbildningen (Bronfenbrenner, 1979, s.7–8).

Tidigare forskning menar även att tiden kan vara ett hinder eftersom tolken inte hinner tolka allt fördjupat, då det är flera tolkar som tolkar samtidigt och att tolkning kräver tid, vilket i sin tur påverkar individens möjlighet att få all den information den behöver (Osman, Randell, Örtlund, 2024, s.17). Det kan kopplas till det som har beskrivits tidigare om att ekosystemen påverkar individens möjlighet till delaktighet genom de miljöer individen inte aktivt deltar i

(Bronfenbrenner, 1979, s.7–8). Nedan talar intervjudperson F1 om hur tolkning tar tid:

[Tolken] översätter för de personer och det tar tid också, eftersom när någon från [land] säger något måste [tolken] översätta till svenska, och från svenska måste de översätta till [språk]. Samma sak om jag säger något, då måste de göra samma sak. De har allt det där och jag känner att det tar tid.” – F1

Föräldrarnas möjlighet att få information och kunskap som stärker dem i deras föräldraskap kan vidare påverka föräldrarnas närmiljö och deras relationer i sin mikronivå. I detta fall har exosystemet, i form av organisatoriska faktorer, en påverkan på föräldrarnas närmiljö med deras barn (Bronfenbrenner, 1979, s.22).

Deltagarnas möjlighet att få den information de efterfrågar påverkas inte bara av tiden utan hur upplägget är uppstyrt. Flera intervjudeltagare beskriver hur det finns en önskan att lära sig mer om olika samhällsinstanser, då det finns en rädsla för socialtjänsten. Samtliga intervjudpersoner beskriver att den information de får om hur samhället fungerar är kortfattat och bör utvecklas. Följande citat beskriver detta nedan:

Ja, men rädslan kommer från okunskap. Om det har hänt något, så vet man inte att det är hjälp. Man vet bara att [socialtjänsten] tar barnen från en. Om du berättade för mig att ”[intervjudperson], de är där för att hjälpa dig”, så kommer jag ändå inte tro dig. För jag har ingen kunskap, jag har inte lärt mig. I utbildningen så nämnde [gruppledaren] det kort, och därför skulle jag nog säga att vår kunskap begränsad. – F6

Den bristande kunskapen beskriver flera deltagare som en faktor som skapar oro och stress i deras föräldraskap. De beskriver svårigheter att sätta gränser för sina barn, på grund av en rädsla för att socialtjänsten ska omhänderta barnen. Flera intervjudeltagare beskriver att rädslan grundar sig i okunskap, vilket även är något tidigare forskning rapporterat (Baghdasaryan, Lampa, Osman, 2021, s. 232; Lindén, Skoog & Kapetanovic, 2023, s. 1532–1534). Tidigare forskning menar att föräldrautbildning kan vara ett sätt att bekämpa denna rädsla och oro genom att föräldrarna får kunskap om sina rättigheter och skyldigheter samt hur samhället är strukturerat och fungerar (Osman, Randell, Örtlund, 2024, s.2, Osman et al., 2019, s.1482). Därför kan det vara väsentligt att föräldrar får den information de önskar

och eftersträvar genom utbildningen, för att stärka deras föräldraskap. Framförallt hos föräldrar med migrantbakgrund som kommer till ett nytt land med nya normer, lagar och regler där de förväntas anpassas till det nya landet och dess förväntningar, vilket Bronfenbrenner (1979) teori lyfter som ekologiska övergångar där förändringar i individens livssituation medför nya krav och förväntningar (s. 6). Detta kan synliggöra vikten av att de får rätt förutsättningar, exempelvis i föräldrautbildningen, för att kunna uppnå ett rättsligt erkännande, vilket i sin tur kan öka deras känsla av inkludering i samhället (Honneth, 2003, s. 106–107). Detta kan tyda på att det är otillräckligt att föräldrarna är berättigade till stödinsatser och rättigheter i det svenska samhället, utan att de även kan vara i behov av lättillgänglig information och förståelse för det. Föräldrautbildning kan därmed vara en arena för att bidra till rättsligt erkännande, där föräldrarna erkänns som en del av samhället. Samtidigt som det stärker deras föräldraskap och självkänsla i det nya samhället.

6. Slutdiskussion

Denna studie har haft som syfte att undersöka och synliggöra subjektiva erfarenheter och upplevelser av att delta i föräldrautbildningar bland föräldrar med migrantbakgrund samt att fånga deras uppfattningar om utbildningarnas upplägg. Detta har vi gjort med hjälp av kvalitativa intervjuer med föräldrar med migrantbakgrund, varvid analysen hade utgångspunkt i Bronfenbrenners (1979) ekologiska systemteori, sociokulturell teori (Vygotskij, 1978; Säljö, 2014), samt Honneths (2003) erkännandeteori.

Av föräldrarnas berättelser, framkom det att föräldrautbildningen har varit en nyckelfaktor i stärkandet av deras föräldraskap och föräldraförmåga. Utbildningens huvudfokus har varit att stärka föräldrarnas relation med deras barn och förmedla metoder kring föräldraskap och barnuppfostran, vilket deltagarna beskriver har varit till stor nytta. Detta genom att deltagarna aktivt interagerar med utbildningens innehåll, bland annat genom att utmana tidigare tankesätt och tillämpa kunskapen i praktiken utifrån egna familjesituationer och omständigheter.

Vidare visar vår empiri att samtliga deltagare uppfattade utbildningen som kulturellt neutral där deras kulturella och religiösa värderingar respekteras. Deltagarna upplevde att de kunde praktisera sin tro och bevara sin kultur i deras metoder kring barnuppfostran, snarare än att anpassa sig till ett visst föräldraskap. Vid samtal om kulturella skillnader eller meningsskiljaktigheter bemötte de professionella detta genom att synliggöra barnets perspektiv. Upplevelsen motiveras även av föräldrarna mot bakgrund till att utbildningens innehåll förmedlas av professionella såsom psykologer, vilket deltagarna menade stärkte utbildningens kulturella neutralitet. Informationen och kunskapen som förmedlas uppfattades av deltagarna på så sätt som vetenskapligt grundad snarare än en normativ diskurs om ett visst föräldraskap. Detta är intressant, då tidigare forskning problematiserar föräldrautbildningar som möjliga förmedlare av ett normativt (svenskt) föräldraskap (Gustafsson, 2020, s. 326–327; Agic & Samuelsson, 2015, s. 549–550). I Agic och Samuelssons (2015) studie berättar även gruppleddare att de löser kulturella meningsskiljaktigheter genom att påtala att föräldrarna nu bor i Sverige och att det svenska tillvägagångssättet gäller (s.550). Liknande återfinns i vår empiri, men uttrycks i kontrast av föräldrarna

snarare än professionella. Eftersom föräldrautbildningar ofta formats utifrån en västerländsk kontext och därefter implementerats inom en svensk kontext, kan vi inte helt utesluta att utbildningarna inte reproducerar vilka kulturella praktiker som är att föredra (Skoog, Kapetanovic & Sorbring, 2022, s.2). Men mot denna bakgrund tolkar vi vår empiri som att föräldrarna upplevde att deras kulturella och religiösa bakgrund och värderingar togs i beaktande inom ramen för föräldrautbildningen, men att detta inte kan säkerställa att utbildningen är kulturellt neutral.

Även om deltagarna beskriver gruppen som en gemenskap som bidrar till bekräftelse och erkännande, uttrycker samtidigt flera deltagare önskan om att lära sig mer om det svenska samhället för ökad känsla av inkludering. Att lära sig om barns beteende är en strävan för deltagarna samtidigt som de menar att föräldraskapet inkluderar så mycket mer. Att inte veta sina rättigheter eller sina skyldigheter som förälder försvårar föräldraskapet. Det visar på att föräldrautbildningen kan behöva utvecklas för att fånga upp migrantföräldrars behov, det vill säga ge utrymme och förutsättningar för social uppskattning och rättsligt erkännande.

Deltagarna uttrycker även att de vill lära sig mer om samhället så att barnen kan känna sig som en del av det svenska samhället. Flera föräldrar menar därför att de åsidosatt sin kultur, främst i relation till barnuppfostran, så att det passar barnet som kommer att växa upp i ett svenskt makrosystem. Detta belyser därför en normerande aspekt, där föräldrarna kan betrakta föräldrautbildningen som ett sätt att integrera sig i samhället. Även om föräldrarna inte upplever att föräldrautbildningen för samtal eller diskussioner om ett normativt svenskt föräldraskap, beskriver de samtidigt utbildningen som deras väg in till det svenska samhället och som ett tillvägagångssätt för att förstå och lära sig om barnuppfostran i Sverige. En intressant paradox.

Vi ser en intressant möjlighet att potentiellt inkorporera föräldrautbildningen i andra aktiviteter, såsom SFI-undervisning, då kan det vara en del av deras vardag, vilket underlättar att hinna dit och få en fördjupad kunskap. Det kan även vara en del av i att få migrantföräldrar att känna sig inkluderade i samhället då man möter dem där de är, och frivilligt kan delta. Detta kan vara särskilt viktigt om det både

finns en förväntan och vilja att stärka föräldrarnas integration. För att detta skall kunna ske behövs det att kommuner och verksamheter som bedriver föräldrautbildningar ges rätt förutsättningar. Ett inkluderande och kulturellt anpassat föräldraskapsstöd kräver tid och rätt ekonomiska förutsättningar för att kunna bedrivas effektivt (Osman, Randell, Örtlund, 2024, s.29–30). Därför är det av stor vikt att rätt förutsättningar ges då utbildningarna kan bidra till att både främja barnens hälsa, förbättra familjedynamiken och integration.

Som tidigare förklarats finns det brist på forskning som lyfter fram deltagarnas subjektiva erfarenheter av att delta i föräldrautbildningar (Kapetanovic & Skoog, 2024, s.702; Agic & Samuelsson, 2015, s.551–552). Vi menar att utvärderingar av program kan vara otillräckliga och att fler vetenskapliga studier om ämnet kan vara ett nödvändigt komplement. Flera uttrycker även en önskan om att få veta mer om det svenska samhället, men en del talar även om ett ifrågasatt föräldraskap. Vi önskar att fler studier bedrivs om dessa ämnen. Deltagarna bär på värdefulla kunskaper, erfarenheter och upplevelser som utvärderingar av föräldrautbildningar inte alltid kan fånga upp.

Avslutningsvis vill vi understryka att syftet i denna studie inte är att betona skillnader i föräldrastilar eller att ett visst föräldraskap är att föredra. Återkommande uttrycker samtliga intervjupersoner att alla föräldrar älskar och vill det bästa för sina barn, oavsett bakgrund. Det som snarare ofta skiljer sig åt är förutsättningarna och om miljön familjen befinner sig i är trygg. Att de går på föräldrautbildning betyder inte nödvändigtvis brister i föräldraskap, utan att de är föräldrar som vill lära sig och utvecklas för sitt barns skull. Detta visar på hur de eftersträvar att vara så bra föräldrar som möjligt – föräldrautbildningen är trots allt frivillig. Vår studie belyser därför inte bara intervjupersonernas erfarenheter och upplevelser av att delta i föräldrautbildning och vara föräldrar i ett nytt samhälle, utan även hur de har växt i deras föräldraskap i detta nya samhälle.

Referenslista

- Agic, H., & Samuelsson, T. (2015). Föräldrastödsprogram för utrikesfödda föräldrar: Vad händer när manualbaserade föräldrastödsprogram översätts och implementeras i svensk kontext? *Socialmedicinsk Tidskrift*, 92(5), 545–552.
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hj:diva-28877>
- Ahrne, G & Svensson, P (2022). Intervjuer. I: G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber. s. 56–77
- Alfredsson, E. K., Thorvaldsson, V., Axberg, U., & Broberg, A. G. (2018). Parenting programs during adolescence: Outcomes from universal and targeted interventions offered in real-world settings. *Scandinavian journal of psychology*, 59(4), 378–391. <https://doi.org/10.1111/sjop.12446>
- Amodu, O., Armoush, N., & Salami, O. (2026). Parenting Values of African Immigrants. *Journal of Family Issues*, 47(2), 127–147.
<https://doi.org/10.1177/0192513X251362450>
- Andersson, G. (2013). Utvecklingsekologi och sociala problem. I: Meeuwisse, A. & Swärd, H., (red.) *Perspektiv på sociala problem*. 2:a uppl. Stockholm: Natur & Kultur, s. 202–214.
- Bäck-Wiklund, M. & Bergsten, B. (2010). *Det moderna föräldraskapet : en studie av familj och kön i förändring*. [2. utg.]. Stockholm: Natur & kultur.
- Baghdasaryan., Z, Lampa., E, & F. Osman. (2026). ‘Let us understand each other and work together in the child’s best interest’ – Exploring the narratives of newly arrived refugee parents in Sweden. *International Journal of Intercultural Relations*, Volume 81, 226–235, <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.02.004>.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, N.J. Prentice Hall, cop.
- Barmark, M., & Djurfeldt, G. (2020). *Statistisk verktygslåda 0: att förstå och förändra världen med siffror*. Andra upplagan Lund: Studentlitteratur

Björk, S. (2018). Emotions and empathic imagination: parents relating to norms of work, parenthood and gender equality. *Families, Relationships and Societies*, 7(2), 171–186. <https://doi.org/10.1332/204674317X14861127314323>

Bouakaz, L., Beach, D., & Zakarneh, B. (2025). Arab Immigrant Families in Sweden : Integration Opportunities and Parenting Challenges in Relation to Educational Inclusion and Involvement – An Ethnographic Study. *Educational Process: International Journal*, 17(1), 1–21. <https://doi.org/10.22521/edupij.2025.17.334>

Bronfenbrenner, U. (1979) *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Bryman, A., Clark, T., Foster, Liam & Sloan, L. (2025). *Brymans samhällsvetenskapliga metoder*. Fjärde upplagan Stockholm: Liber

Cinà, I. V., Lindberg, L., & Enebrink, P. (2024). "All Children in Focus": Effects of a Universal Parenting Program at a 6-Month Follow-Up in a Randomized Controlled Trial in Sweden. *Prevention science : the official journal of the Society for Prevention Research*, 25(4), 673–684. <https://doi.org/10.1007/s11121-024-01681-y>

Deng, S. A., & Marlowe, J. M. (2013). Refugee Resettlement and Parenting in a Different Context. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 11(4), 416–430. <https://doi.org/10.1080/15562948.2013.793441>

Eklund, L & Lundqvist, Å. (2021) Children's rights and gender equality in Swedish parenting support: policy and practice, *Journal of Family Studies*, 27:1, 32–47, <https://doi.org/10.1080/13229400.2018.1484379>

Eldén, S. (2020). *Forskningsetik: vägval i samhällsvetenskapliga studier*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

Gustafsson, K. (2020). Selective parenting programs for parents with foreign backgrounds: cultural imperialism or democratic practices in social work? *Nordic Social Work Research*, 10(4), 317–329. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2019.1573750>

- Heidegren, C.–G. (2009). *Erkännande*. 1. uppl. Malmö: Liber.
- Honneth, A. (2003). *Erkännande : praktisk–filosofiska studier*. Göteborg: Daidalos.
- Kapetanovic, S., & Skoog, T. (2024). In their own voices: immigrant mothers' experiences and perceptions of the group-based self-assured parents programme for parents in disadvantaged areas in Sweden. *Journal of Family Studies*, 30(4), 700–718. <https://doi.org/10.1080/13229400.2024.2318319>
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Tredje [reviderade] upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Lalander, P. (2022). Observationer och etnografi . I: G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber. s. 117–138.
- Larsson, M. (2025). *Föräldrarnas födelse : 250 år av experter, släktingar och andra som lagt sig i*. Första upplagan. [Stockholm]: Natur & kultur.
- Lindén, C., Skoog, T., & Kapetanovic, S. (2023). Raising teenage children in disadvantaged neighbourhoods: The experiences and challenges of immigrant mothers in Sweden. *Journal of Family Studies*, 29(4), 1523–1545. <https://doi.org/10.1080/13229400.2022.2054721>
- Lunds Universitet (2023). Riktlinjer för behandling av personuppgifter i examensarbete vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Lund: Samhällsvetenskapliga fakulteten.
- Mangrio, E., Enskär, K., Ramji, R., Sjögren-Forss, K., Tengland, P. A., Theodoridis, K., Zdravkovic, S., & Rämgård, M. (2022). The Need for Parental Support for Migrant Parents in Transition Into Sweden: A Perspective. *Frontiers in public health*, 10, 1–7. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.680767>
- Merry, L., Pelaez, S. & Edwards, N.C (2017). Refugees, asylum-seekers and undocumented migrants and the experience of parenthood: a synthesis of the qualitative literature. *Global Health* 13, 75. 1–17. <https://doi.org/10.1186/s12992-017-0299-4>

- Nordgren, J., Kapetanovic, S. & Skoog, T. (2025). Providing Parental Education to Mothers with Immigrant Backgrounds in Sweden – Course Leaders' Views of the Self-Assured Parents Programme. *Journal of Child and Family Studies*, 35, 358–370 <https://doi.org/10.1007/s10826-025-03212-x>
- Osman, F., Flacking, R., Klingberg Allvin, M., & Schön, U.-K. (2019). Qualitative study showed that a culturally tailored parenting programme improved the confidence and skills of Somali immigrants. *Acta Paediatrica*, 108, 1482–1490. <https://doi.org/10.1111/ap+a.14788>
- Osman, F., Klingberg-Allvin, M., Flacking, R., & Schön, U. K. (2016). Parenthood in transition – Somali-born parents' experiences of and needs for parenting support programmes. *BMC international health and human rights*, 16(7), 1–11. <https://doi.org/10.1186/s12914-016-0082-2>,
- Osman, F., Randell, E., & Örtlund, O. (2024). Integrerat föräldraskapsstöd i SFI-verksamheten. <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:du-48100>
- Rennstam, J., & Wästerfors, D. (2022) Att analysera kvalitativt material. I: G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder* (s. 224–260). Liber.
- Rooth, H., et al. (2017). An assessment of two parenting training manuals used in Swedish parenting interventions. *Children & Society*, 31(6), 510–522. <https://doi.org/10.1111/chso.12220>
- Säljö, R. (2014). *Lärande i praktiken : ett sociokulturellt perspektiv*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Savela, M., Lindgren, E.-C., Forinder, U., & Forsberg, E. (2025). Parental empowerment and child–parent attachment: A qualitative study of the circle of security–parenting programme. *Health Education Journal*, 84(5), 502–515. <https://doi.org/10.1177/00178969251325366>
- Skoog, T., Kapetanovic, S., & Sorbring, E. (2022). Study protocol for a mixed-design evaluation of self-assured parents–A parenting support program for immigrant parents living in deprived areas in Sweden with teenage children. *Public Health in Practice*, 3, 100270, 1–6. <https://doi.org/10.1016/j.puhip.2022.100270>

Socialdepartementet. (2018). *En nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd*.
<https://www.regeringen.se/informationmaterial/2018/08/en-nationell-strategi-for-ett-starkt-foraldraskapsstod/> (Senast hämtad 2026-05-10)

SOU 2008:131. Föräldrastödsutredningen. *Föräldrastöd – en vinst för alla: Nationell strategi för samhällets stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap*.

Stattin, H., & Enebrink, P. (2020). Föräldrastöd på universell nivå: En forskningsöversikt. *Socialmedicinsk Tidskrift*, 97(5/6), 888–909.
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-431628>

Svensson, P & Arhne, G. Ahrne. (2022) . Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt . I: G. Ahrne & P. Svensson (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder*. Liber. s. 24–38.

Thorell L. B. (2009). The Community Parent Education Program (COPE): treatment effects in a clinical and a community-based sample. *Clinical child psychology and psychiatry*, 14(3), 373–387.
<https://doi.org/10.1177/1359104509104047>

Trifan, T. A., Stattin, H., & Tilton-Weaver, L. (2014). Have authoritarian parenting practices and roles changed in the last 50 years? *Journal of Marriage and Family*, 76(4), 744–761. <https://doi.org/10.1111/jomf.12124>

Turner, K. M. T., Singhal, M., McIllduff, C., Singh, S., & Sanders, M. R. (2020). Evidence-based parenting support across cultures: The Triple P-Positive Parenting Program experience. *Cross-Cultural Family Research and Practice, Academic Press*. 603–644 <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-815493-9.00019-3>

Unicef Sveige, Barnkonventionen. (u.å)
<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>. (Senast hämtad 2026-03-28.)

Västhagen, M., Özdemir, M., Ghaderi, A., Kimber, B., Giles, C.J., Bayram Özdemir, S., Oppedal, B. & Enebrink, P., (2022). Refugee parents' experiences of coming to Sweden: A qualitative study. *International Journal of Intercultural Relations*, 91, pp.97–109. [10.1016/j.ijintrel.2022.08.010](https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2022.08.010)

Västhagen, M., Özdemir, M., Kimber, B., Ghaderi, A., Place, V., & Enebrink, P. (2026). A brief universal parenting program for recently settled immigrants in Sweden: a feasibility study. *BMC Psychology*, 14(1), 1–16.

<https://doi.org/10.1186/s40359-026-04026-2>

Vygotskij, L. S. (1978). *Mind in society : the development of higher psychological processes*. Cambridge, Mass.: Harvard U.P.

Wells, M. B., Sarkadi, A., & Salari, R. (2016). Mothers' and fathers' attendance in a community-based universally offered parenting program in Sweden. *Scandinavian journal of public health*, 44(3), 274–280.

<https://doi.org/10.1177/1403494815618841>

Wissö, T. (2012). Mot ett manualbaserat föräldraskap? Den svenska föräldrautbildningen som styrning av familjen. I: Johansson, H. & Bäck-Wiklund, M. (red). (2012). *Att fostra familjen : en grundbok om styrning, föräldraskap och socialtjänst*. 1. uppl. Malmö: Liber. s.44–69.

Bilagor

Bilaga 1 – Informationsbrev

LUNDS
UNIVERSITET

Informationsbrev för intervjustudie

Du tillfrågas härmed om du vill delta i en studie *om hur föräldrar med migrantbakgrund upplever föräldrautbildning*.

Hej!

Våra namn är Miriam Teklu och Jamila Ahmed Farah. Vi är socionomstudenter vid Socialhögskolan, Lunds universitet, och vi ska denna termin bedriva vårt examensarbete.

Till vårt examensarbete söker vi intervjupersoner som har deltagit i föräldrautbildning som är riktade till familjer med migrantbakgrund. Studien syftar till att undersöka hur deltagande föräldrar har upplevt föräldrautbildningen. Vi vill få en ökad förståelse för deltagarnas erfarenheter av utbildningens innehåll, de metoder som används och i vilken utsträckning kulturella normer och värderingar kring föräldraskap tas i beaktande. Denna studie ämnar därmed att förhoppningsvis få perspektiv och kunskap om metoder för föräldraskapsutbildningar som kan bidra till ett mer inkluderande föräldraskapsstöd inom socialtjänsten.

Vi skulle vilja intervjua dig eftersom att du har erfarenhet av att delta i föräldrautbildning och därav har kunskap som kan hjälpa oss med vår studie.

Intervjuer kommer att genomföras enskilt med föräldrar som deltagit i denna typ av föräldrautbildning. Intervjuer kommer även att hållas separat med professionella om utbildningens uppbyggnad. Vi önskar att utföra intervjuerna på plats, men det finns flexibilitet till plats och form enligt ditt önskemål. Exempelvis via Zoom. Intervjun kommer att spelas in och beräknas ta ca 45-60 minuter. Innan intervjun tar plats kommer du att få möjlighet att skriva under en samtyckesblankett. Ditt deltagande i intervjun är helt frivilligt och du kan när som helst under studiens gång, utan förklaring, dra tillbaka ditt samtycke och avbryta intervjun. Detta informeras i samtyckesblanketten. Din rätt till detta kommer att upprepas innan intervjun börjar.

Personliga uppgifter, såsom namn, bostadsort, födelseland, etnicitet och religion kommer att ändras eller tas bort för att undvika identifiering. Utdrag från transkriberingen kan komma att användas i studien men du förblir anonym.

Insamlat material och uppgifter delas inte med obehöriga eller tredje part. Allt inspelat datamaterial kommer att raderas när examensarbetet är godkänt och offentligt publicerat i LupStudentPapers, eller på egen begäran vid val av att avbryta deltagande.

Du kommer att få ta del av examensarbetet när den är färdigställd och publicerad. Om du är intresserad hör gärna av dig till oss. Du hittar våra kontaktuppgifter nedan.

LUNDS
UNIVERSITET

Kontaktuppgifter

Ansvariga för studien,

Jamila Ahmed Farah - ja6844ah-s@student.lu.se & Miriam Teklu - mi1473te-s@student.lu.se

Handledare:

Em Andersson - em.andersson@soch.lu.se

Bilaga 2 – Samtyckesblankett

Samtycke till deltagande i examensarbete vid Samhällsvetenskapliga fakulteten

Jag samtycker till att medverka en studie om *hur föräldrar med migrantbakgrund upplever föräldrautbildning*.

Denna studie är en del av examensarbetet för Socionomprogrammet vid Lunds universitet. Syftet med examensarbetet är att undersöka hur föräldrautbildningar upplevs av föräldrar med migrantbakgrund. Vi vill få en ökad förståelse för deltagarnas erfarenheter av utbildningarnas innehåll, de metoder som används och i vilken utsträckning kulturella normer och värderingar kring föräldraskap tas i beaktande.

Ditt deltagande är helt frivilligt. Du har rätt att när som helst avbryta ditt deltagande utan att ange någon anledning. Vi samlar inte in några känsliga personuppgifter, och allt insamlat material behandlas konfidentiellt och anonymiseras i studien.

Genom att delta i studien samtycker du till att dina svar används i forskningssyfte.

Information om personuppgiftsbehandlingen

Följande personuppgifter kommer att behandlas: namn, telefonnummer, e-postadress, i vilken ort utbildningen genomfördes och röst.

Följande känsliga personuppgifter kan komma att behandlas under intervjun: Vi kommer inte att ställa direkta frågor om etnisk bakgrund, religion och födelseland, men dessa teman kan komma upp under intervjuerna.

Personuppgifterna kommer att behandlas på följande sätt:

Personuppgifterna kommer att behandlas och förvaras enligt dataskyddsförordningen, GDPR. Namn och all utlämnande information som till exempel födelseland, etnisk bakgrund och religion kommer att anonymiseras. Intervjuer kommer att spelas in och transkriberas. Utdrag från transkriberingen kan komma att användas i studien. Personuppgifter och inspelningar raderas när examensarbetet är godkänt och offentligt publicerat i LupStudentPapers.

Vi delar inte dina personuppgifter med tredje part.

Lunds universitet, Box 117, 221 00 Lund, med organisationsnummer 202100-3211 är personuppgiftsansvarig. Du hittar Lunds universitets integritetspolicy på www.lu.se/integritet

Du har rätt att få information om de personuppgifter vi behandlar om dig. Du har också rätt att få felaktiga personuppgifter om dig själv rättade. Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter kan du kontakta vårt dataskyddsombud via dataskyddsombud@lu.se. Du har även rätt att inge klagomål till tillsynsmyndigheten (Integritetsskyddsmyndigheten, IMY) om du tycker att vi behandlar dina personuppgifter på ett felaktigt sätt.

Jag samtycker till att medverka i en studie om hur föräldrar med migrantbakgrund upplever föräldrautbildning.

Ort	Underskrift
Datum	Namnförtydligande

Kontaktuppgifter

Ansvariga för studien,

Jamila Ahmed Farah - ja6844ah-s@student.lu.se & *Miriam Teklu* - mi1473te-s@student.lu.se

Handledare:

Em Andersson - em.andersson@soch.lu.se

Bilaga 3 – Intervjuguide

Intervjuguide till föräldrar

Förberedelser inför intervjun

- Innan intervjun börjar ska intervjupersonen ha informerats om studien och dess syfte.
- Informationsbladet kommer att presenteras både skriftligt och muntligt.
- Intervjupersonerna kommer att informeras om att intervjun kommer att spelas in och i samband med det frågar vi om de samtycker till inspelning.
- Redogör för hur konfidentialitet och anonymitet hanteras i denna studie.
- Om inte redan gjort, gå igenom samtyckesblankett och be intervjupersonen att signera samtyckesblanketten eller ge ett muntligt samtycke.

Introduktion

- Förklara hur intervjun kommer att gå till och presentera de centrala teman i intervjuguiden.
- Påbörja ljudinspelningen.

Bakgrund

- 1.1 Kan du berätta lite om dig själv?
- 1.2 Hur länge har du deltagit i föräldrautbildningar/hur länge deltog du i föräldrautbildningen?
- 1.3 Hur fick du information om utbildningen?
- 1.4 Hade du några förväntningar innan du började?

Tema 1: Erfarenheter av utbildningen

- 2.1 Varför valde du att delta i föräldrautbildningen?
- 2.2 Hur upplevde du att det var att delta i utbildningen?
- 2.3 Vad var mindre bra eller svårt med utbildningen?

Tema 2: Föräldrautbildningens upplägg

- 3.1 Hur upplevde du att utbildningen passade din bakgrund och dina behov?
- 3.2 Hur upplevde du att stödet var anpassat på ett sätt som du kunde förstå, till exempel med språk och materialet?
- 3.3 Hur pratade gruppledare om "bra föräldraskap" i utbildningen?
- 3.4 På vilket sätt upplevde du att utbildningen var utformad för att vara flexibelt för föräldrar som kommer från olika länder eller kulturer?

Tema 3: Föräldraskapsnormer

- 4.1 Vilka likheter och skillnader ser mellan synen på föräldraskap och barnuppfostran där du växte upp och här i Sverige?
- 4.2 Hur hanterar du likheter och skillnader på föräldraskap och barnuppfostran där du växte upp och här i Sverige?

Tema 4: Gruppen

- 5.1 Hur upplevde du stämningen i gruppen?
- 5.2 Hur upplevde du att du fick utrymme att dela med dig om dina erfarenheter, perspektiv eller åsikter?
- 5.3 Hur hanterade gruppledare samtal om kulturella skillnader och deltagarnas olika synsätt?

Tema 5: Kunskap

- 6.1 Har du lärt dig något nytt genom utbildningen, och i så fall har du några exempel?
- 6.2 Hur upplever du förändringar i din relation med ditt/dina barn efter utbildningen?
- 6.3 På vilket sätt upplever du att utbildningen har hjälpt dig att förstå samhället i Sverige?
- 6.4 Hur upplever du att du har fått mer kunskap om dina rättigheter, stöd och resurser som finns i Sverige?

Tema 6: Utveckling

- 7.1 Vad skulle kunna göra utbildningen bättre?
- 7.2 Vad skulle du vilja ha mer stöd kring, till exempel hur Sveriges system fungerar eller om barnuppfostran i Sverige?
- 7.3 Hur ser du på att rekommendera utbildningen för dina vänner och bekanta?

Avslutning

- Informera intervjupersonen om att intervjun närmar sitt slut. Fråga intervjupersonen om denne har något de vill klargöra, tillägga eller fråga oss om.
- Avsluta intervjun och tacka intervjupersonen för deras tid och deltagande.
- Fråga om intervjupersonen om de vill se arbetet när den är färdigställd eller om de vill ha återkoppling.
- Avsluta inspelning.